

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Češkoslovaška in Poljska

Pred par dnevi smo priobčili članek svojega praškega dopisnika, ki opozarja na eno najbolj kočljivih srednjeevropskih vprašanj, na razmerje med Poljsko in Češkoslovaško. Iz članka je bilo razvidno, kako je to razmerje prav v zadnjem času doseglo presenetljivo napetost. Češkoslovaška vlada je bila prisiljena odtegniti exequatur poljskemu konzulu v Moravski Ostravi. Poljska vlada je na to odgovorila tako, da je storila isto z dvema češkoslovaškima konzuloma. Taki ukrepi so med državami, ki hočejo ohraniti vsaj korektno sosedske stike, ne navadni in kažejo, da razmerje med Poljsko in Češkoslovaško ni na dobri poti.

Nikakor ne gre, da bi sedanjo napetost jemali preveč tragično, vendar je ta pojav več ko značilen. Že ponovno je praška vlada storila vse, kar je bilo v njenih močeh, da razčisti odnose s Poljsko. Znano je, s kakšno obzornostjo se zlasti dr. Beneš dotika vprašanja češkoslovaško-poljskega razmerja in v koliki meri je voljan ustreči vsem korektnim željam s poljske strani, da se popravijo medsebojni odnosi. Žal da ne opažamo enake dobre volje in jasnega stališča na poljski strani. Odkrito moram priznati, da tudi mi, čeprav bi zelo radi zapisali nasprotno, ne razumemo postopanja Poljske drugače, kakor da služi smotrom, ki jih morajo odklanjati vsi iskreni slovaški prijatelji poljskega naroda. Ti smotri se kažejo najjasneje v germanofilski politiki ministra Becka. Ne Poljska, marveč germanofilska politika ima izrazit interes na tem, da dela Češkoslovaški čim večje težkote. Brez tega momenta je sporazum med Prago in Varšavo ne le mogoč, marveč celo lahek.

Neposreden povod sedanjega zapletljivega odloka češkoslovaške vlade, da odvzame exequatur poljskemu konzulu Klotzu v Moravski Ostravi. Ta ukrep Prage je bil temeljito preudaren in izvršen šele tedaj, ko se je pokazalo, da tudi ob največji potrepljivosti ne bi mogla nobena vlada postopati drugače. Ne bomo navajali pritožb, ki so se že nekaj časa grmadile zoper poljskega konzula na obmejnem ozemlju. Če je bila le polovica resničnih, tedaj je jasno tudi zadnjemu laiku v mednarodnem pravu, da je ta gospod daleč preokračil meje, ki so dane zastopniku neke države na področju tuje suverenitete. Čitali smo praške pritožbe glede delovanja tega konzula v češkoslovaškem tisku, tudi v onem, ki ne podpira sedanje vlade in ni nič kaj prizanesljiv, če je treba opozarjati na napake, za katere je odgovorna vlada. Videli smo tudi njihov odmev v nekaterih poljskih listih. Med tem ko vsa češkoslovaška javnost ne navadno mirno in stvarno pretresa zadevno konzula Klotza in ves tako zvani tješinski problem, kažejo na poljski strani nervozno mrztno do Češkoslovačev in kar nerazumljivo nedostopnost za stvarne argumente in mirne razgovore. Zaman se vprašujejo tudi Čehi: čemu?

V Varšavi so storili obsojanja vredno napako, da očitkov proti poljskemu konzulu v Moravski Ostravi sploh niso podrobneje preiskovali, marveč so odgovorili z brutalno gesto, ki bi močno pristojala, postavimo, kakšnemu Bismarcku in ki mnogo manj pristojala poljskemu ministru Becku. Izgnali so tako rekoč dva češkoslovaška konzula, ne da bi jima dokazali kakršnokoli krivdo. Niti šleski in galicijski šovinisti, ki izživljajo v poljsko-češkoslovaškem sporu svoje bojne instinkte, ne morejo nobenemu izmed obeh konzulov očitati poseganja v reči, ki so izrazito notranja zadeva Poljakov. Sicer je pa to umljivo brez nadaljnjih pojasnil: na Poljskem namreč ni češkoslovaške »iredentce«, zato pa jo Poljaki goje na Tješinskem s tako brezobzirnostjo, kakor si jo lahko dovoljuje samo narod, ki se zaveda absolutne vzvišenosti in moči nad sosednim narodom.

In prav v tem pogledu moramo tudi mi Jugoslovenci odkloniti poljske metode. Umljivo je, da se ne moremo vmešavati neposredno v tješinski spor. Po vesteh, ki smo jih slišali z obeh strani, je ta spor realnejši, če gre za to, da se reši v okviru suverenitete češkoslovaške republike in njene teritorialne nedotakljivosti. Kdor količkar pozna razmerja na češkoslovaškem, mora priznati, da imajo Čehi mnogo čuta za manjšinska vprašanja. Jasni argumenti, ki prihajajo mirno, brez mrznje in napadanja, z njihove strani, nas prepričujejo, da imajo najširšo voljo za pravico in pravilno ureditev razmer na Tješinskem ne glede na to, da imajo Poljaki tam tako ugoden položaj, kakor menda ne nobena druga manjšina na svetu. Nihče pa ne more odobravati iredentistične gonje, za katero se je v toliki meri in tako neprikrito zavzemal »resniški« poljski konzul v Moravski Ostravi. To ni več lokalno vraščanje, marveč je globoko sezajoč problem političnih odnosov med dvema slovanskimi

ODMEV HOAREJEVIH IZJAV

Ekspeze angleškega zunanjega ministra je znatno omilil mednarodno napetost, čeprav ni vseh zadovoljil

London, 23. oktobra. a. Vsi današnji listi se obširno bavijo z večerašnjim govorom angleškega zunanjega ministra v spodnji zbornici in mu pripisujejo velik pomen. Predvsem naglašajo dva momenta: Poziv Italiji za prekinitve vojne proti Abesiniji in izjavo da Velika Britanija ne bo započela nobene osamljene akcije in da se ne bo poslužila vojaških sankcij. Nezadovoljna so le delavska in liberalna glasila.

Tako pravi laburistični »Daily Herald«, da je bil večerašnji Hoarejev ekspeza slaba obramba doseganje angleške politike in da Hoare ni niti najmanj pojasnil angleški javnosti, kakšno bo bodoče zadržanje londonske vlade.

Liberalni »News Chronicle« ugotavlja, da Hoare ni pojasnil, kaj bo storila Anglija, če se bodo gospodarske sankcije izjalovile ali vsaj ne bodo prisilile Italije, da opusti svojo vojaško ekspedicijo proti Abesiniji. Še slabše pa je, da je dal Hoare Italiji celo neke pozitivne obljube. To vsiljuje mnenje, da namerava vlada v bodoče voditi neodločno in malodušno politiko glede na italijansko-abesinski spor. Sicer ne namerava molče preiti preko paketa DN, toda to še ni dovolj za obnovo miru v vzhodni Afriki.

Konservativni listi odobravajo in pozdravljajo govor zunanjega ministra. »Daily Telegraph« posebno poveljuje mirni apel Mussoliniju, vendar pa takoj priznava, da brzokone ne bo mnogo zalegel. Italijani se ne bodo odzvali, preden ne izvojuje kake odločilne zmage. Vsekakor pa bo Hoarejev govor mnogo pripomogel, da preneha nezaupanje italijanske javnosti napram Angliji.

»Times« pravijo med drugim, da je treba z zadovoljstvom ugotoviti, da italijanski poročila listi Anglije sedaj ne napadajo več tako ostro. Anglija hoče delati v interesu miru, upoštevajoč upravičene zahteve Italije glede na njene gospodarske potrebe. Mussolini pa mora izpolniti pogoj, ki sam po sebi še ne pomeni nikakega ponižanja Italije.

Zadovoljstvo v Franciji

Pariz, 23. oktobra. o. Vsi današnji listi izražajo vsestransko zadovoljstvo nad izjavami, ki jih je podal snodni angleški zunanji minister v spodnji zbornici. »Matine« piše, da so v pariških merodajnih krogih izjavale posebno zadovoljstvo iz naslednjih razlogov: 1) ker je zadnja francoska nota v polni meri zadovoljila angleško vlado ter obnovila solidarnost med Anglijo in Francijo; 2) ker angleška vlada ne namerava in čidi ni nikdar nameravala izvajati vojaških sankcij; 3) ker Anglija na področju gospodarskih in finančnih sankcij ne bo postopala samovoljno, temveč samo kolektivno v skladu s sklepi Društva narodov; 4) ker Anglija ni nesprotnica italijanskega fašizma in 5) ker je angleška vlada vsak čas pripravljena pristati na pogajanja za čim prejšnjo ustavitve »vražnosti« v vzhodni Afriki in mirno ureditev abesinskega vprašanja v okviru Društva narodov.

Italijanski pomisleki

Rim, 23. oktobra. o. Včerašnji govor angleškega zunanjega ministra Hoareja v spodnji zbornici, je izzval v Italiji zelo živahne komentarje. Splošen vtis je, da se Hoare o nobenem vprašanju, ki se ga je dotaknil, ni izrazil dovolj jasno. V marsikaterem pogledu je le omenil razne probleme in možnost njihove ureditve, dočim o jasnem stališču britanske vlade ni bilo slišati niti besedice. Zlasti v tako važnih vprašanjih, kakor je italijansko-abesinski spor, bi bilo neobhodno potrebno, da bi angleška vlada jasno in brez vsakih pridržkov pojasnila svoje stališče, da bi Italija pa tudi Francija vedeli, pri čem sta in kaj lahko pričakujeta od Anglije. V Rimu prevladuje vtis, da strmi vsa angleška taktika zgolj za to, da bi se s pridobitvijo časa moglo čim uspešneje izvajati sankcije proti Italiji.

To je igra, piše »Popolo d'Italia« ki bi mogla postati nevarna nele za Anglijo samo, marveč tudi za mir v Evropi. Na

to zavijanje odgovornih angleških politik Italija ne more dati drugega odgovora, kakor da okrepi svoje vojaške pozicije in da pošlje še več čet v vzhodno Afriko. Italija je budno na straži in se ne da od nikogar presenetiti.

»Popolo di Roma« smatra pohvale, ki jih je izrekel Hoare v svojem govoru ministru Edenu, za dokaz, da v angleški politiki ni nastopila izprememba. Na drugem mestu ugotavlja list z zadovoljstvom, da je Hoare vnovič uradno priznal pravico Italije do razširjenja, obenem pa obžaluje, ker je Hoare pri tem pozabil povedati, kako bi bilo treba po njegovem mnenju to pravico Italije uveljaviti. Italija še vedno čaka, da bo Velika Britanija izpregovorila v duhu dejanske pravice. Tudi pričakuje tudi ves svet, ker bi takšne besede iz Londona bile resnične besede miru.

V Abesiniji so razočarani

Addis Abeba, 23. oktobra. AA. Ekspeze britanskega zunanjega ministra sira Samuela Hoareja je v Addis Abebi zbudil raz-

očaranje. Osuplost je povzročil posebno odstavek, v katerem je rekel Hoare, da ni Velika Britanija nikoli zahtevala vojaških sankcij. V krogih abesinske vlade mislijo, da gospodarske sankcije ne bodo imele nikakega učinka, tem manj, ker so nekatere države že sedaj izjavile, da bodo tudi v bodoče trgovale brez sliherne omejitve v Italijo. Preko teh držav bo možna Italija posredno kupiti vse, kar ji je potrebno, iz katerekoli druge države.

Nov načrt za likvidacijo vojne

Rim, 23. oktobra. w. Včerašnja sta imela angleški poslanik Drummond in italijanski državni podtajnik Suvich nov razgovor, francoski poslanik Chambrun pa je sprejel poslanika Argentine in Čila. Vse strmi za to, da bi se najprej odgodile sankcije ker je jasno, da bo vse težje doseči sporazum, če bi sankcije začele pritiskati na Italijo in se bi še stopnjevalo ogorčenje prebivalstva. Baje je osmulek za ureditev abesinskega problema že

Mir na frontah

Tudi Italijani kakor Abesinci se pripravljajo na bližnje večje akcije

Rim, 23. oktobra. AA. Agencija Stefani poroča: Po doslej zbranih statističnih podatkih šteje pokrajina, ki jo je zasedla italijanska vojska južno od Eritreje, 100.000 prebivalcev, izmed katerih je bilo do poslednjih dni 20.000 sužnjev.

V zasedenih krajih nadaljujejo priprave za končno redakcijo novega zakona o ukinitvi suženjstva. Ta zakon bo imel med drugim določbo, da dobe sužnji, ki ne bi marali biti na mesec plačani služabniki pri družinah, kjer so bili doslej sužnji, razne olajšave pri zaposlitvi v italijanskih vojaških in drugih državnih podjetjih.

Poglavarji vasi v okrožju Entiša so se zglasili v političnem uradu askarskega armijskega zbora in izročili ključne skladišča, v katerem so na povelje rasa Sejuma nakopičili velike količine živil in drugih potrebščin za abesinsko vojsko.

Italijansko uradno poročilo št. 26

Rim, 23. oktobra. AA. Ministrstvo za tisk in propagando objavlja naslednji komunikat št. 26:

General de Bono poroča, da na eritrejskem in somalskem bojišču ni bilo nikakih pomembnejših dogodkov. Prebivalstvo zapadne planote in zapadne nižine se še vedno predaja. Italijansko letalstvo nadaljuje izvidniške polete nad reko Takazo v pokrajini Amelagiji in Danakilu. Na zasedenem ozemlju poteka življenje popolnoma normalno. Neobhodno potrebna dela za organiziranje dobro napredujejo.

Priprave za prodiranje proti Makali

Rim, 23. oktobra. o. Dopisnik »Giornale d'Italia« poroča iz Asmare, da vojaške operacije, ki jih nameravajo izvesti italijanske čete v smeri proti Makali, ne bodo tako lahke, kakor so bile na terenu pri zavzetju Adu in Adigrata. Dočim je bila tam več ali manj ravna, prihajajo sedaj gore in zelo hribovit teren, kjer bo prodiranje italijanske vojske zelo oteženo. Abesinci očitno čakajo, da bi prišle italijanske čete na ta teren, kjer bodo imeli več prilike za gverilsko vojno in nočne napade. Do bojev večjega obsega pred zavzetjem Makale ne bo prišlo, po italijanskih vojnih načrtih pa z zavzetjem Makale ni računati pred koncem novembra. Abesinske čete se zbirajo sedaj na ozemlju okrog Amba Alagija, 50 km južno od Makale. Iz tega sklepajo italijanski vojaški krogi, da se Abesinci ne bodo resno uprli zavzetju Makale, marveč bodo skušali zvačiti italijanske čete v gorat teren.

V pričakovanju velikih bojev na južni fronti

London, 23. oktobra. AA. Reuterjev urad poroča iz Addis Abebe: Abesinska

južna vojska, ki ji poveljuje ras Desta, je dobila nalog, naj za vsako ceno drži Gorahejo. Iz tega sklepa, da bo na južnem bojišču kmalu prišlo do velike bitke in sicer na osekem med Gorahejo in Džidžigo. Gorahejske postojanke so izredno važne, ker obvladajo celo vrsto cest, ki s odtod cepijo v notranjost države. Če bi se Italijanom posrečilo zavzeti gorahejske postojanke, bi obvladali prostora pokrajine in bi si prihranili dolgotrajne boje v strelskih jarkih v strašnem deževju in v nezdravem podnebju teh krajev.

Abesinski general Nasibu je zaprosil cesarja, naj mu dovoli sodelovanje v odločilni bitki na južnem bojišču.

Poslanik Vinci zapuša Abesinijo

Rim, 23. oktobra. b. Državni podtajnik za zunanje zadeve Suvich je danes sprejel na elovjo abesinskega opravnika poslov v Rimu. Tudi italijanski poslanik v Addis Abebi grof Vinci bo sedaj v kratkem zapustil Abesinijo, ker bo te dni prispeval v Addis Abebo italijanski konzul iz Magdale, s katerim bosta skupno potovala.

Nemčija vztraja na locarnski pogodbi

Zaradi izstopa iz Društva narodov želi Nemčija samo manjše izpremembe v pogodbi

Berlin, 23. oktobra. o. Glede na pisanje francoskih listov, da strmi Nemčija po izpremembi locarnske pogodbe in da skuša izkoristiti sedanji mednarodni položaj, ugotavljajo v tukajšnjih merodajnih krogih, da so te vesti brez stvarne podlage. Nemčija vztraja slej ko prej na tej pogodbi. Kancelar Hitler je to že ponovno naglasil. Dvome, ki so se v tem pogledu pojavili ob izstopu Nemčije iz Društva narodov, so že svojočasno razpršili angleški pravnik. To je storil sedaj tudi »Austen Chamberlain, ki je demantiral Edena. Po mnenju berlinskih krogov je z izstopom Nemčije iz Društva

narodov postalo aktualno drugo vprašanje. Znano je namreč, da je bila locarnska pogodba vezana na Društvo narodov pod pogojem, da je Nemčija članica sveta Društva narodov. Ker to ni več, nastaja sama po sebi potreba po izpremembi formalnega dela locarnske pogodbe, ki mora v bistvu ostati neizpremenjena. Nemčija v tej smeri ne bo podvzela pobude, ker si še sama ni na čistem, kako naj se to izvede. Za sedaj si v Berlinu stvar zamišljajo tako, da bi se Nemčija časovno vrnila v svet Društva narodov, ako bi se v katerekoli primeru začela izvajati locarnska pogodba.

Bolgarski zarotniki izročeni sodišču

Preiskava končana, obtožnica bo sestavljena še ta teden — Več osumljencev izpuščenih

Sofija, 23. oktobra. a. Vojaško-sodna preiskava o zaroti je končana. Obtožence (23 po številu) z Damjanom Vlčevim na čelu so poslali danes s policije v centralne zapore. Državni tožilec bo še ta teden končal obtožnico, ki je v glavnih obrisih že izdelana. Sodni proces proti obtožencem se bo vršil pospešeno, ker mora biti končan že do 8. novembra. Ali bo razprava tajna ali javna, še ni znano.

Policija je danes izpustila bivšega ministra Kristo Stojanova, bivšega zemljedelskega poslanca dr. Georgija Dimitrova, bivšega ravnatelja lista »Pladne« Georgija Vlkova, in več drugih oseb, ki so jih pred kratkim ponovno aretirali. Vse našete razen dr. Georgija Dimitrova so bile vojaško sodne oblasti že prej izpustile, ker niso mogle ugotoviti, da bi bili zapleteni v kakšno zaroto, že naslednji dan jih je pa sofijska policija ponovno aretirala in uvedla

Vanče Mihajlov obsojen na dosmrtno robijo

Sofija, 23. oktobra. AA. Že nekaj dni se je vršil proti večji skupini pristašev VMRO proces zaradi nasilne ugrabitve nekega protogerovskega prvaka. Državni tožilec je zahteval za 40 obtožencev smrtno obsodbo. Sodišče pa je včeraj obsodilo Vančo Mihajlova v kontumaciji na dosmrtno robijo, 35 drugih obtožencev na robijo od 15 let, 10 obtožencev pa je oprostil.

izdelan in ima za podlogo ločitve prave Abesinije in onih delov, ki so ji bili priključeni šele v zadnjih desetletjih, tako da bi bilo Italiji ugodno glede zahtev po gospodarski ekspanziji. Da bi se legalizirala italijanska zasedba province Tigre, naj bi se organiziralo med prebivalstvom ljudsko glasovanje. Abesinija naj bi dobila dohod od morja v pristanišču Asabu v Eritreji pod italijansko kontrolo.

Italija umakne eno divizijo iz Libije

Rim, 23. oktobra. b. Državni podtajnik Suvich je obvestil angleškega poslanika Drummonda, da je Italija že odredila odpoklic ene divizije italijanskih čet iz Libije. Zatrjuje se, da bo sedaj tudi Anglija zmanjšala svoje brodogrje v Sredozemskem morju.

Za odgoditev sankcij

Pariz, 23. oktobra. o. O večerašnjem ponovnem sestanku angleškega poslanika v Rimu Drummonda in državnega podtajnika italijanskega zunanjega ministrstva Suvicha piše »Matine«, da je brezpogojno potrebna za uspeh razgovorov odgoditev sankcij proti Italiji. Italijanska vlada ne more pristati na pogajanja tako dolgo, dokler visi nad Italijo Damoklov meč sankcij. Zato se vsi iskreni prijatelji miru trudijo, da bi z odgoditvijo sankcij dosegli popolno svobodo za nadaljnja pogajanja.

Akcija italijanskih tankov

Asmara, 23. oktobra. g. Italijanski tanki so danes na južni fronti v provinci Ogedan napredovali in vdrlj do doline Busci. Abesinci so pustili mnogo ujetnikov in pobegnili.

Napetost med Francozi in Abesinci

London, 23. oktobra. o. »Times« poroča iz Addis Abebe, da je v Diredavi prišlo do spora med francoskimi vojaškimi oblastmi in mestnim abesinskim poveljnikom. Francozi, ki imajo dovoljenje, da vzdržujejo tam za varstvo svojih državljanov 200 francoskih vojakov, so zahtevali, naj se evropski del mesta v svrhu zaščite pred zračnimi napadi vidno obeleži in prepove v tem delu mesta vsako kretanje abesinskih čet. Ker pa je v tem delu mesta tudi železniška postaja, je zavladalo med Abesinci zaradi te francoske zahteve veliko razburjenje, ker bi se potem ne mogli več posluževati železniške proge in bi se zelo otežilo položaj Abesincev v Ogedanu. Ker se tudi širijo vesti, da je Francija predlagala, naj bi dobila Italija pokrajine Tigre, Harar in Ogedan, in da bodo tudi Francozi zahtevali primerne koncesije vzdolž železniške proge Djibuti—Addis Abeba, so Abesinci zelo razburjeni in so postale razmere med Francozi in Abesinci v teh krajih zelo napete.

Nepolitični zakoni

V končni redakciji so trgovski, menični in čekovni zakon, bliža pa se ji tudi splošni državljanski zakonik

Izdeluje se nov zakon o sodnikih

Beograd, 23. oktobra. AA. V pravosodnem ministarstvu v zadnjem času intenzivno izdelujejo mnoge zakonske predloge. Več komisij dela že dalj časa, za delavce raznih zakonskih načrtov.

Redigiranje trgovskega zakona gre h koncu. Dostajeta sta popolnoma izdelana prvi del, ki govori o trgovcih, in drugi del, ki govori o trgovaških družbah. Tretji del, o trgovaških obveznostih, je odločen na poznejše, ko bo gotovo dokončno beedišlo splošnega državljanskega zakonika, ker se ima ta del trgovskega zakona urediti sporazumno z določbami obsega državljanskega zakonika.

Tudi menični in čekovni zakon sta izdelana. Kakor znano, se imata ta dva zakona izdelati v skladu z znanimi ženevskimi konvencijami o menici in čeku, ki jim je tendenca, da se menični in čekovni zakon čim bolj prilagodita na vsa svetovna. Pripomniti velja, da je naša država ena izmed prvih na svetu, ki začenja spravljanje svoje nacionalno pozitivno pravo v sklad s temi mednarodnimi konvencijami.

Posobne komisije obdelujejo tudi zakonski predlog o trgovskem pomožnem pravu. Ta pravna pomagala doslej ni bila prav nič urejena v naši državi. Sporne zadeve so razpravljali pred našimi sodišči po tujih zakonih in po običajnem pravu. Na potrebo izdelave takega zakona so že zbirali misli in je danes postala že neobhodna.

Načrt obsega državljanskega zakonika so izdelali že pred daljšim časom in ga razpisali sodnikom in korporacijam v presoji. Ko prisplo odgovori s pripombami, se bo začela dokončna redakcija tega veljavne zakona, ki je neobhodna po

treben za pravičen razvoj našega narodnega življenja.

Z odlokom pravosodnega ministra dr. Miškulina je imenovana komisija sedmih sodnikov, znanih veščakov v teh zadevah, ki ima nalogo izdelati in dokončno redigirati zakon o sodnikih. Ta komisija ima izdelati zakonski načrt glede na to, da stopi 3. septembra 1936 v veljavo ustavna določba o stalnosti in nepremestljivosti sodnikov, kakor tudi glede na dejanske potrebe in na potrebe sedanjega časa za ureditev našega sodništva in pravosodja sploh.

Važna ukrepa ministra pravde

Beograd, 23. oktobra. AA. Pravosodni minister je odredil, da se v bodoče v vsem resorzu pravosodnega ministarstva pripuščajjo na vsa mesta samo diplomirani pravnik, izvzemši mesta, ki zahtevajo drugačno strokovno izobrazbo, kakor n. pr. računsko, teološko itd. To je sklenjeno zato, ker leži pri pravosodnem ministarstvu že zdaj več ko 600 prošelj diplomiranih pravnikov za službe. Da bi se ti pravnik kolikor je le mogoče v večjem številu zaposlili, pridejo v bodoče za vsa mesta v poštev samo oni, počeniši z dnevnitvami pa do sodnikov.

Z odlokom pravosodnega ministarstva so predsedniki apelacijskih sodišč pooblašeni, da na svojem področju postavijo, odpuščajo in v pokoljajo zvančnike, dnevnitvare in služitelje. Ta odlok je izdan v svrhu pravilnejše uprave na sodiščih in zaradi razbremenitve pravosodnega ministarstva.

Kratko politično zatišje v Beogradu

Beograd, 23. oktobra. d. V beograjskih političnih krogih je nastopilo v teku večrajšega in današnjega dne precejšnje zatišje. Večina narodnih poslancev in senatorjev je odpovala v svoje srece, da obveste politične prijatelje in volilce o poteku zadnjih političnih dogodkov v Beogradu. Izgleda, da se narodno predstavništvo ne bo sestalo pred 29. oktobrom, ker se bosta preje po tradicionalnem običaju predstavili predsedstvi senata in narodne skupščine kraljevskim namestnikom.

Zadnje dni so se začele ponekod širiti več ali manj alarmantne vesti, ki vzbujajo neprijetnost. V zvezi s tem objavlja »Vreme«, glavno glasilo Radikalske zveznice, posebno opozorilo, v katerem pravi med drugim: »Opaža se, da se od gotovih neodgovornih krogov širijo med narodom alarmantne vesti o raznih političnih kombinacijah in to vse v času, ko vodilni politični krogi streme z vsem naporom sil za tem, da osigurajo normalni potek političnih

dogodkov. Ker se vse te fantastične vesti širijo med javnost s prozorno tendenco in gotovimi nameni, da se izzove zmešnjava v javnosti, se je na merodajnih mestih zahtevalo, da nastopijo z odločnimi ukrepi proti razširjevalcem takih vesti.«

Mnogo se komentirajo tudi glasovi iz krogov JRZ in poročila današnjega »Vremena«, da je prednačrt zakona o volitvah narodnih poslancev že gotov. Pričakovati je, da bo snutek tega zakona v najkrajšem času predložen seji ministrskega sveta.

Danes dopoldne je bila v kabinetu predsednika Na odne skupščine konferenca zastopnikov nezavisnega in Jevtičevca poslanskega kluba. Med drugimi so bili navzoči gg. Stevan Čirić, Ignat Stefanović, Milan Božić, Bogoljub Jevtić in dr. Kosta Kumandlić. Razpravljali so ba e o mo-nost skupnega nastopa svojih klubov tudi pri volitvah skupščinskih odborov. Kakšen je bil rezultat, še ni znano.

Ljotić je govoril v Ljubljani

Ljubljana, 23. oktobra.

Politični prijatelji Ljotičevega pokreta v Ljubljani so naprosili svojega idealnega voditelja, Dimitrija Ljotiča, da bi v zaključnem krogu somišljenikov priredil predavanje o aktualnih političnih vprašanjih in podrobno obrazložil svoj program. Ljotić se je odzval vabilu in snoči se je v kletni dvorani hotela Metropol vršil sestanek, ki so se ga udeležili predvsem voditelji in pristaši bivšega bojovniškega gibanja, pa tudi mnoge druge občinstva, ki je želelo slišati razlago Ljotičeve ideologije iz najbolj avtentičnega vira. Zanimivo je, da je bilo med poslušalci tudi precejšnje število vidnejših delavcev iz nekdanje skupine Pucljevih kmetijev. G. Ljotić je na kratko predstavil skicatelj sestanka g. Sturm, nato pa je voditelj »Zborca« v obširnem, skoraj tri ure trajajočem govoru razvil svoj program.

V prvem delu svojega predavanja je Ljotić podal široko zasnovano analizo današnje gospodarske in politične krize, ki jo je po njegovem zakrivil pred vsem tradicionalni sistem liberalne demokracije. Navdušeno je govoril o velikih Rojosevltovih reformah, v katerih vidi enega najboljših primerov, kako se lahko narod in država prekopljeta iz bede in zmede zopet do reda in blagostanja.

Hitlerjeva volja je zakon sama po sebi

Na nedavnem pokrajinskem kongresu nacionalno-socialističnih juristov v Hamburgu je prvi predsednik hamburskega apelacijskega sodišča dr. Rothenberger v svojem referatu podal zanimivo sliko nacionalno-socialističnega prava. Po njegovih izjavah je v ljudski »voditeljski državi« pravo funkcija ljudske duše. Pravo je vse ono, kar ljudska skupnost priznava kot rasno in plemensko pravilo svojega zunanjega reda. To je pravni pravil, od katerega je treba razlikovati izjavljane pravne vire, namreč zakon kot volja Führerja, nadalje pravo, ki izhaja iz običajev in kot tretji novi pravni vir, zapoved Führerja, ki se lahko izda v obliki zakona ali pa tudi ne.

So ljudje, je dejal dr. Rothenberger, ki smatrajo vsako izjavo Führerja za pravni vir, kar pa gotovo ni volja Führerja. Pač pa je treba izjaviti iz voditeljskega principa, da se mora v slovesni obliki podana izjava Führerja (n. pr. proklamacija na strankinem kongresu ali izjava v državni zbornici) smatrati kot pravni vir, ki ga mora upoštevati tudi sodnik. Tako je smatrati kot pravni vir tudi sodni izrek in izvršilni ukaz Führerja od 30. junija 1934. Iz smisla in vsebine Führerjevih zapovedi sledi potem, v koliko se z njim obstoječi zakoni razveljavijo.

Pri uporabljanju takih izjavnih pravnih virov pa je treba v vsakem primeru poseči nazaj na pravni pravil, to je na narodno-socialistični svetovni nazor. Sodnik mora imeti pogum, da brani smisel in smoter zakona ter zakonu nadrejenega imanentnega prava s stališča pravne čute. Za pravilno tolmačenje zakona ima sodnik na razpolago program narodno-socialistične stranke, Hitler-

jevo knjigo »Mein Kampf«, Hitlerjeve govore in oficijelno priznano pravno in izvenpravno literaturo. Ne more pa sodnik upoštevati razsod najvišjega državnega sodišča iz dobe pred letom 1933., kolikor nasprotujejo narodno-socialističnemu svetovnemu nazoru. To izvirata iz zakona od 28. junija t. l., ki pravi, da je najvišje državno sodišče poklicano pri tolmačenju zakonov upoštevati spremembe, ki so nastale v življenjskih in pravnih nazorih. Tudi komentarij, ki so jih napisali židovski avtorji, se ne morejo upoštevati.

Redukcija plač pri socialnih zavodih

Zagreb, 23. oktobra. o. Danes dopoldne se je pričelo zasedanje ravnateljstva SUZORJA, ki se ga udeležujejo poleg čl. nov ravnateljstva zastopnik ministarstva za socialno politiko ter zastopniki vseh okrožnih uradov. Na dnevnem redu je tudi vprašanje znižanja plač nameščen. cem delavskega zavarovanja v sorazmerju z znižanjem prejemkov državnih uradnikov. S strani vlade je prišla pobuda, naj bi se plače nameščenecv delavskega socialnega zavarovanja izenačile s plačami državnih nameščenecv. Na današnji seji se je vršila o tem obširna razprava, ki se bo še jutri nadaljevala. Znižanje naj bi stopilo v veljavo že s 1. novembrom.

Beležke

Voditeljska trojka združene opozicije

Večeslav Vilder, eden od prvakov združene opozicije, je dal novinarjem izjavo, v kateri je med drugim rekel:

»Diktatura posameznikov je s padcem g. Jevtića pri nas za vedno umrla. Politična trojka gg. dr. Mačka, Ljube Davidovića in dr. Joce Jovanovića bo kmalu izvršila veliko nalogo, ki je sicer težka, pa bo vendar uspešno zaključena. Ta trojka bo odločno nadaljevala s svojim delom, ker se zaveda, da stoji za njo milijoni pristavev, ki pričakujejo od nje, da jih bo izpeljala iz sedanjega kaosa na pota kmetske demokracije. Ni govora, o tem, da bi šli naši poslanci v sedanjo skupščino. Mi ne moremo sedeti skupaj z ljudmi, ki neupravičeno predstavljajo narod. Mi hočemo, da predstavlja narod v skupščini ljudje, svobodno izvoljeni, ki bodo imeli tudi dovolj moči in zmožnosti, da narod zastopajo.«

Iz srbijanskih krogov izven parlamentarne opozicije poročajo, da se bodo nedavno v Zagrebu pričeta pogajanja med skupinami združene opozicije nadaljevala prve dni novembra v Beogradu. Baje bo na tej konferenci združena opozicija pozvala vlado, naj pospeši izdajanje političnih zakonov. Ali bo prišel na beograjsko konferenco tudi dr. Maček sam, se še ne ve, vsekakor pa ni mnogo verjetno.

Tudi „Domoljub“ se zanima za gledališče

Tudi podeželsko glasilo JRZ za kranjsko deželo se tu in tam zanima za gledališče. Seveda le takrat, kadar lahko lopne po njem. Tako beremo v zadnji številki »Domoljuba« notico »Vse, kar je prav«. Notica se glasi:

»Ono soboto je bila v ljubljanskem opernem gledališču predstava Verdijeve opere »Rigoletto« mesto prej napovedane opere »Sv. Anton, vseh zaljubljenih patronc«. »Rigoletto« so pa peli mesto po slovensko skoraj polovico po sljugoslovensko. G. Primožič, ki je že več kot deset let v Ljubljani in je rojen Slovenec, bi se pač lahko naučil v teku tolikih let »Rigoletta« v slovenskem jeziku, da bi vsaj malo razumel njegovo besedilo. Če bi g. Primožič pel takrat, ko je bil še v Zagrebu, svoje vloge mesto po hrvaško, malo po slovensko, bi ne ostal dolgo tam. Dolžno je pa predvsem ravnateljstvu ljubljanske opere skrbeti za to, da bodo peli vsi domači pevci po slovensko. Zaposlavljanja slovenskega jezika v slovenski operi mora biti konec.«

Notica »Domoljub« bi sama na sebi ne vzbujala pozornosti. Spominjamo pa se proti gledališču naperjene resolucije na nedavnem občnem zboru Prosvetne zveze. Nehote moramo »Domoljubovo« zanimanje za gledališče spraviti v zvezo s to resolucijo in v tej luči dobiva napad »Domoljub« precej drugačen značaj, ker potrjuje domnevo, da se pripravljata sistematična ataka na naše narodno gledališče.

Shodi HSS

Kakor je znano, se je dr. Maček dolgo časa upiral temu, da bi njegovi pristaši nastopili pod firmo bivše Hrvatske seljačke stranke in prirejali javne shode te stranke. V prvih mesecih zato ožji pristaši dr. Mačka niso nastopali na nobenem javnem shodu, marveč so se pojavljali kot govorniki le voditelji Vilderjeve skupine. Očividno dr. Maček tega stanja ni mogel dolgo trpeti, kajti kmalu so tudi njegovi zaupniki nastopali na javnih shodih. Sedaj je šel še dalje in par nedelj sem se vrše po Hrvatskem in Dalmaciji že tudi shodi izrecno pod firmo HSS. Preteklo nedeljo jih je bilo okrog dvajset po najrazličnejših krajih savske in primorske banovine. O vsebini govorov na teh sestankih listi ne poročajo ničesar, marveč podajajo le zunanjo sliko.

Odgoditev Beneševoga ekspozicija

Praga, 23. oktobra. g. Seča parlamenta, ki je bila določena za prihodnji torek in na kateri bi imel zunanji minister dr. Beneš podati z veliko napetostjo pričakovani ekspozicije, je bila odročena na 3. ali 4. novembra, ker še ni določeno, kdo bo na novo zasedel predsedniško mesto. Gotovo je le toliko, da bo novi predsednik poselanske zbornice prav tako kot umrli predsednik Brađač izšel iz agrarne stranke. Zato se bo parlament, ki bo moral na prvi seji voliti novega predsednika, sestati šele prve dni novembra, tako da je s tem podaljšani tudi rok za dr. Benešev zunanje-politični govor.

Inž. Gell

Dunaj, 23. oktobra. r. Nenadoma je preminul v starosti 76 let znani inženir inž. Oto Gell, znan v vseh tiskarnah srednje Evrope in na Balkanu, koder je povsod užival kot strokovnjak za tiskarske stroje največje zaupanje. Rodom iz Švice je prišel leta 1884. na Dunaj, kjer je osnoval tvrdko »Gutenberghaus«, ki jo je v vztrajnim delom dvignil do najuglednejše tvrdke te stroke v vsej Srednji Evropi, ki je uživala svetovni sloves. Pokojni Gell je bil dolgo vrsto let v zvezi tudi z Narodno tiskarno, v kateri se tiskajo listi konzorcija »Jutras« ter je dobival Narodni tiskarni najmoderneje stroje, med njimi tudi veliko rotacijo, na kateri se tiska »Jutro«. Trgovec starega kova je bil vedno konciljant in ustrezljiv ter je z zadovoljstvom spremljal napredek tiskarske stroke v Jugoslaviji, kjer je bil strokovni svetovalec vseh večjih tiskarn.

Match Aljehin - Euwe

Amsterdam, 23. oktobra. AA. Deveta partija v matchu za naslov svetovnega šahovskega prvaka se je zaključila z novo Aljehinovo zmago. Euwe se je po 40. potezi udal. Po tej partiji je stanje naslednje: Aljehin 5, Euwe 2 dobljeni partiji, dve partiji pa sta bili remis.

Sprememba režima v Kanadi

Katastrofalen volilni poraz vladne stranke — Odločilen vpliv gospodarskih in socialnih razmer

London, 20. oktobra.

O zmagi liberalcev v Kanadi je pred nekoliko dnevi poročalo vse svetovno časopisje in marsikje je bilo pri tem poudarjeno, da pomeni poraz konservativcev tudi poraz imperialne miselnosti kanadskega prebivalstva. Liberalna stranka je številu svojih mandatov dvignila od 95 na 165, konservativci, dosedanja vladna večina, pa so padli od 163 poslanskih mandatov na 41. Ta veliki poraz Bennettove stranke bi morda res pomenil nevarnost za britski imperij, ako bi se bila volilna borba vršila v tem znamenju in bi bilo zmago liberalcev res pripisati temu geslu. Med liberalci se je v zadnjih petih letih res pokazala znatna nejevolja nad vodstvom kanadske državne politike in iz razlogov politične taktike so ostro napadali Bennettovo vlado zlasti o priliki zadnje imperialne konference v Ottawi. Očitno so ji, da se je v škodo Kanade in njene samostojnosti preveč podrdila željam ostalih delov britskega imperija ter si osobito vezala roke v politiki nasproti Zedinjenim državam in Japoniji.

Vendar si je kanadsko prebivalstvo predobro sveto, kolike koristi ima od imperija, zato je več ko neverjetno, da bi pri volitvah bilo šlo za liberalci zaradi njihove kritike imperialne politike. Daleko bolj ko ta visoka politika zanimajo Kanadce vprašanja vsakdanjega življenja, vprašanja, ki se tičejo neposredno težkega boja za obstanek. Na Kanado je pritisnila kriza z vsjo silo. Izvoz je strahotno padel že glede na količino, še bolj pa z ozirom na vrednost. Vse to ima silno neugodne posledice, tako šteje Kanada pri svojih desetih milijonih prebivalcev kar poldrug milijon brezposelnih, kar predstavlja, ako se računajo rodbine, skoro polovico vsega prebivalstva.

Ta armada gladujočih siromakov z ogroženim opazuje brezobzirno početje izvoznih družb in podjetij, ki jim očitajo, da z bogastvom zemlje uganjajo uprav roparsko gospodarstvo, samo da bi pri izredno padlih cenah dosegli enake dobičke. Tako se n. pr. uničujejo gozdna bogastva pokrajini Quebeca Ontarioja in Britske Kolumbije, da bodoče pokolenje sploh ne bo več vedelo, kaj so pragozdovi. Vrh tega se vse delo opravlja s stroji in ta racionalizacija je privedla tako daleč, da je pri gozdnem delu zaposleno izredno majhno število ljudi. V primeri z Evropo daje kanadski gozd desetkrat toliko obsega, kakor gozd v evropskih deželah, dela in zaslužka manjšemu številu delavcev, kakor v Evropi. Hlastanje po brzem dobičku je tudi izločilo iz gozdne industrije, vso predelovalno panogo, tako da so delavci lesne industrije brez zaslužka, ker se les izvaža le kot sirovina.

Brezposelnost razburja osobito okoliščina, da je lep del prebivalstva obsojen na gla-

dovanje, ko je vendar Kanada ena izmed prvih žitnice sveta; ogromne množice pšenice pa se izvažajo za smešno nizke cene ali pa se namenoma uničujejo. Enako je z ostalim bogastvom države, z ribolovom in z rudarsko industrijo. Gospodarske revije poročajo, da gre ruda v sirovem stanju iz države, kovinski izdelki pa se morajo za drag denar uvažati iz inozemstva. Racionalizacija ribolova in v kratkem izpala bogastvo kanadskega vodovja. Izpopolnitev priprav za ribovov omogoča lov velikih mas lososa in slanika, kar zopet tlači ceno do neverjetnosti. Neko ribarsko velepodjetje je bilo prisiljeno, da je 400 ton slanika enostavno poslalo v stiskalnico in potem prodalo pridobljeno olje za smešno ceno Japoncem.

Kanada bi morala biti raj za svojih 10 milijonov prebivalcev, pa si ni znala ustvariti niti najprimitivnejših pogojev za blagostanje te peščice ljudi, ki živi na prostanstvu, enakem površini cele Evrope. Kmetijstvo ima težave s tem, da svojih pridelkov ne more spraviti niti do železniške postaje, ne da bi se s tem spravilo blago ob vsako ceno. Ovjerejci imajo polna skladišča volne, ki nima niti cene niti odjemalca, čeni po morajo drago plačevati uvoženo volneno obleko.

Pri takem stanju stvari ni nikako čudno, ako se je kanadski volilec zopet vrgetl v naročje oni stranki, ki se je pred petimi leti z vso odločnostjo odkrižal. Ta politična vihravost je samo znak, da narod išče rešitelja in je pripravljen dati obest komurkoli, samo da bi si zboljšal položaj. Odlični poznavalec kanadskih prikih T. K. Ritchie vidi glavno težkočo v nizkem številu prebivalcev, naglašja pa, da kanadske vlade niso bile zmožne ustvariti življenjskih pogojev niti za to število.

V populacijski politiki je padala vlada iz ene skrajnosti v drugo. Še pred desetimi leti je število priseljencev doseglo okrog pol milijona duš na leto, sedaj pa je priseljavanje skoraj popolnoma omejeno s utemeljitvijo, da Kanada ne more prehraniti večjega števila prebivalcev.

Nova večina, ki ji načeljuje Mackenzie King, stoji pred veliko nalogo, ki ji ne bo kos, ako gospodarstva države ne postavi na novo osnovo. Omejitvi bo morala prekomerno izkoriščanje velepodjetij in prožiti več možnosti za razvoj manjših kmetskih in industrijskih podjetij, predvsem pa ustavitviti dosedanje roparsko gospodarstvo velepodjetij, ki jim državljanji tlečanji za silno skromne mezde. Liberalna stranka je v silni razmer pobarvala svoj program s raznimi socialnimi načeli, kar ji je pridobil mnogo volilcev, obenem pa ta okoliščina kaže, da je King spoznal zlo pri korenu. Ali mu bo našel tudi učinkovit lek in s tem liberalno stranko za daljšo dobo uskladil med prebivalstvo, se bo moralo šele pokazati.

Diplomati pri predsedniku vlade

Beograd, 23. oktobra. p. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je sprejel danes italijanskega poslanika grofa Viola, nato pa papeškega nuncijskega msgr. Pelegrinettija.

Dopust za kongres bojovnikov v Skoplju

Beograd, 23. oktobra. Vsem dijakom, bojovnikom dijaških čet iz l. 1914 do 1915, ki so v državni službi in ki bi radi sodelovali na kongresu dijakov-bojovnikov, ki bo 16. novembra v Skoplju in kjer bodo pri tej priliki na svečan način odkrili spomenik, je dovoljen dopust.

Skupščina JNS bo 15. decembra v Beogradu

Beograd, 23. oktobra. p. Na snodnji seji JNS je bilo sklenjeno, da bo redna glavna skupščina 15. decembra v Beogradu v dvorani Delavske zbornice. V smislu pravil so bili izzrebrani predsednik Ljuba Radovanović, podpredsednik dr. Andrejević, tajnik dr. Hadži ter večje število članov savezne uprave. Nadalje je bilo sklenjeno, da se morajo odslej pričeti tekme za državno prvenstvo poveč od 14.30. Prošnja Birije, da bi se šovillo odigranje prvenstvene tekme s Primorjem na igrišču Primorja, je bila odklonjena, ker je savež za dobo enega meseca prepovedal tekme na tem igrišču. Zaradi nedeljskih incidentov je bil za mesec dni suspendiran igralec Birije Boris Zupančič.

Pred polomom kvalifikacijskih tekem?

Zagreb, 23. oktobra. o. Nocojšnji listi poročajo, da so se zagrebški klubi Hašk, Concordia in Gradjanski, ki sodelujejo v državni ligi, dogovorili, da odstopijo od nadaljnjih kvalifikacijskih tekem, in sicer iz finančnih razlogov. Podrobnosti o tem bodo določene na sestanku, ki bo nocoj v prostorih Gradjanskega. Kakor se zatrjuje, se bosta temu koraku pridružila tudi splitski Hajduk in sarajevska Slavija.



Pokusite, gospoda tokrat BRANDY MEDICINAL POKORNY Likerji Pokorny

Čsl. poslanik v Južni Srbiji

Beograd, 23. oktobra. p. Češkoslovaški poslanik na našem dvoru dr. Girma je danes odpoval v Južno Srbijo, da prouči tamonje starinske umetnosti. Posetil bo predvsem Skoplje, Ohrid in nekatere druge večje kraje.

Vremensko poročilo

Vremensko stanje 23. t.m. Močan ciklon nad severno Italijo povzroča deževno vreme na jugu Evrope. V srednji in južnovzhodni Evropi se je ponekod zjasnilo. Nov ciklon nad severozapadno Evropo, v Jugoslaviji je bilo oblačno in deževno, temperatura je padla po vsej državi. Kalinovik 1, Veliko Gradišče 26. Novosadska vremenska napoved za četrt: Oblačno, dež, temperatura brez sprememb. Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, tu pa tam še deževno, v splošnem hladno, v zapadnih krajih se bo polagoma zvedrilo. Dunajska vremenska napoved za četrt: Oblačno, padavine, zelo hladno.

Trttri neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminul naš iskreno ljubljni soprog in oče, gospod **IVAN ŠTEFANČIČ**, izdelovalec tehtnic in posestnik. Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 25. oktobra 1935, ob 9. uri iz hiše žalosti, na župno pokopališče v Vižmarjih. Vižmarje, 23. oktobra 1935. Marija — soproga; Ivan in Albin — sinova; Frančiška — hčerka in ostalo sorodstvo.

Obrisi bodočega železniškega prometa

Izpremembe v prihodnjem poletju in nove uvedbe

Ljubljana, 23. oktobra. Na pobudo direktorja državnih železnic se je danes dopoldne vršila v sejni dvorani direktorjatske palače konferenca prometnih interesentov, da se v sporazumu urede nekatere podrobnosti železniškega voznega reda za prihodnje leto razdobje od maja do oktobra. Poleg načelnika Deržiča in svetnika Petka, ki sta zastopala železniško upravo, so se razgovorov udeležili med drugimi: generalni tajnik zbornice za TOI narodni poslanec Mohorič, referent za tujski promet pri banški upravi Sotler, ravnatelj »Putnika« Pintar iz Ljubljane in Pfeifer iz Maribora, tajnik SPD Tiplič in kot zastopnik poštne direktorije višji kontrolor Cerar.

Vozni red brzih vlakov se v prihodnje ne bo več bistveno izpremenil, a kar so nekatere glavne proge popravljene in obnovljene bodo lahko vozili posej z večjo brzino. Tako bodo brzi vlaki od Zagreba do Ljubljane potrebovali 15 minut manj kakor doslej, od Maribora do Ljubljane pa 10 minut manj. Jutranji brzi vlak bo v bodoče odhajal iz Ljubljane proti Zagrebu ob 4.35, (namesto ob 4.19), a nočni brzec bo iz Zagreba prihajal v Ljubljano ob 1.20 (namesto 1.42). Simplon Orient, ki bo v bodoče vozil iz Londona 3, iz Pariza pa eno uro pozneje, bo iz Ljubljane odhajal 25 minut pozneje, a v Beograd bo prispel ob isti minuti kakor doslej.

V našem domačem prometu se bosta prihodnje poletje uvedli dve novi izredno važni zvezi — dva sezonska brzca, ki bosta vozila od 15. junija do 15. septembra. Domači turistovski brzovlak bo odhajal vsak dan iz Beograda ob 21., iz Zagreba ob 4.45, z Zidanega mosta ob 6.25, iz Ljubljane ob 7.55, in bo prispel na Jesenice ob 9.30, od koder bo imel neposredno zvezo na Planico in Bohinjsko Bistrico, kamor prispel ob 10.20. Vračal se bo s Planice in Bohinjske Bistrice ob 19.15, z Jesenic ob 20.15, iz Ljubljane 21.22, Zidanega mosta 23.15, Zagreba 1.05, tako da bo prispel v Beograd ob 8.20 naslednjega dne. Ta bo imel direktne vozove II. in III. razreda za proge Beograd—Kranjska gora, Beograd—Bohinjska Bistrica, Beograd—Maribor in spalni voz Beograd—Jesenice. Drugi sezonski brzovlak bo osterboval zvezo med Prago in Jadranskim morjem. Iz Prage bo vozil ob 7.15, z Dunaja ob 15.10, Maribora 21.10, Zidanega mosta 23.15, Zagreba 0.55, in bo prispel v Split ob 11. Vračal se bo iz Splita ob 17.40, Zagreba 4.45, Zidanega mosta 6.17, Maribora 8.10, Dunaja 14. in bo prispel v Prago ob 21. Ta brzec bo imel direktne vozove 1, 2, in 3, razreda, za proge Praga—Split, Praga—Sušak, Dunaj—Sušak, Dunaj—Split, spalni voz Gradec—Split in vagon restorana Praga—Maribor.

Potniški vlaki imajo stabiliziran vozi red, ki bo prav tako ostal brez vidnejših sprememb. Odkar so uvedene weekend-karte in je osebni promet ob koncu tedna v veliki meri narasel pa se je zastavilo nujno vprašanje, kako urediti nedeljske vlake. Zaradi ogromnega javala občinstva imajo vlaki ob sobotah in nedeljah izredne zamude, ki jih je izprva podajeval v neprimadni način odprave potnikov. Uradniki so pri blagajnah izprva poleg tega, da so vozne listke opremili z mokrim žigom, morali prilagoditi nanje tudi posebne markice, tako da so imeli kar trojno delo. Prvi kratkimi je generalna direktorija osvojila predlog naših železniških strokovnjakov, da se markice odpravijo, obenem pa je odredila, da se weekend-karte izdajajo samo za proge od 10 km naprej. Da bi razdelila odvoz potnikov iz Ljubljane na daljši čas bo železniška direktorija uvedla tele izredno trase:

Ob 5. zjutraj bo odhajal prvi izredni nedeljski vlak, ki bo imel postanke na istih postajah kakor sedanjí izletniški. Vozil bo do Jesenic, kamor bo prihajal ob 7. Temu bo ob 6. sledil nedeljski »brzec«, ki se bo na progí od Ljubljane do Jesenic ustavljal samo v Kranju in na postaji Lesce-Bled. Njega funkcija bo, da odpremi iz Ljubljane predvsem potnike, ki so namenjeni v oddaljena predela Gorenjske. Na Jesenicah se bo njega garnitura razdelila na dvoje ter bo sprednji del vozil do Kranjske gore, zadnji pa do Bistrice, kamor bosta prihajala ob 8.35 odtodno 8.20. Ta vlak bo imel tudi direktno zvezo z brzovlakom, ki bo odhajal ob 2.10 iz Zagreba proti Ljubljani. Ob 6.45 bo vozil tretji nedeljski vlak z normalnimi postanki na vseh postajah do Jesenic, kamor bo prispel ob 8.50, ob 9.40 pa bo vozil dalje. Ob 7.15 bo vozil še redni potniški vlak, ki bo prispel ob 9.20 na Jesenice, za vsemi pa bo ob 7.55 odhajal še brzec, ki bo dosegel Jesenice ob 9.30. Nedeljski vlaki bodo imeli povratek iz Bohinjske Bistrice in Rateč ob 17.10 (Jesenice 18, Ljubljana 20.35), z Jesenic ob 19.20 (Ljubljana 21.10), iz Bohinjske Bistrice in Kranjske gore ob 19.10 (Jesenice 20., Ljubljana 22.12). Imeli bodo tudi najboljše zveze z Zagrebom, kamor bo vozil iz Ljubljane ob 22.25 in prispel ob 1.25.

Tudi proga Celje—Dravograd bo z 31. majem dobila svoj izletniški vlak, ki bo vozil iz Celja ob 4.30 in prispel v Dravograd ob 7.20, vračal pa se bo ob 19. in prispel v Celje ob 21.45. Z uvedbo tega vlaka pa bo moral ob nedeljah izostati dosedanji mešani vlak Velenje—Dravograd ter potniški vlak, ki odhaja iz Celja ob 10., iz Velenja pa ob 14.40. Koroska proga ne bo doživela večjih sprememb, obratovati pa bo začel spet izletniški vlak Maribor—Brezno.

O dolenski progí železniška direktorija še ne more sklepati, dokler ni določen vozni red na progí Sušak—Zagreb. Poleg tega pa se javlja nujna potreba, da se dolenska proga rekonstruira, za kar bo treba poiskati okrog 20 milijonov kredita. Izletniški vlak Zagreb—Celje, ki je bil lani uveden, bo vozil prihodnje poletje od začetne do končne postaje od 7.05 do 9.24, vračal pa se bo od 19.05. do 21.30.

Ljubljanska direktorija je dala tudi pobudo naj bi se za smučarje uvedli posebni, nalašč zanje opremljeni vlaki. Generalni tajnik Mohorič se je zlasti odločno zavzemal za to, da bi se morala vožnja od Ljubljane do Jesenic skrajšati od sedanjih 2 ur na 1.40. Zastopniki direktorije so pojasnili, da iz tehničnih razlogov tej želji ni mogoče ustreči. Dolenska pro-

ga je od Škofljice do Novega mesta pa od Bubnarjev do Karlovca potrebne temeljite rekonstrukcije na kar bi lahko vlaki na njej dosegali 60 km na uro. Stavljениh je bilo še več drugih podrobnih predlogov, ki bodo predloženi tudi generalni direktoriji. Tako naj bi na glavne potniške proge v Sloveniji prišlo nekaj več pulmanov. Ljubljanska direktorija je že sprožila misel, naj bi se nekaj dvoosnih vozov predelalo za turiste in smučarje. V doglednem času bodo naše železnice dobile 50 četveroosnih vagonov za brzovlake in pri tisti priliki se bo dalo najbrž del starih voz pridobiti za naše proge. Posebne pozornosti je bilo obvestilo, da pridejo v doglednem času tudi prvi motorni vozovi na naše proge. Železniška uprava je že naročila 6 takšnih vozov na Danskem, ki bodo prispeli morda že v prihodnjih 14 dneh. Zagotovljeno je, da bo en velik motorni voz z okrog 80 sedeži prišel na področje naše direktorije in če se bo dala najti kakšna posrečena kombinacija, bi potem vozil na progah od Ljubljane do Kamnika, do Kranja in Vrhnike.

Sodobna slovenska fotografija

se predstavlja domačemu občinstvu in vsemu svetu

Dolgo pripravljani zbornik ljubljanskega Fotokluba »Slovenska fotografija« je pravkar izšel. Šestdeset izbranih mojstrov slovenskih fotoamaterev je v njem. Uvod je napisal urednik Karlo Kocjančič, asistent Janko Branc pa izbrpen zelo informativen življenjski opis genialnega izumitelja na področju fotografske tehnike in prvega slovenskega fotoamaterja Janeza Puharja (1814—1864). Oba članka sta natisnjena tudi nemški, francoski in angleški. Iz Kocjančičevega kratkega, vendar zelo tehničnega uvoda posnoma:

Lani v novembru je povabil Fotoklub Ljubljana najbolj vidne slovenske amatere in poklicne fotografe, naj sodelujejo pri prvem reprezentativnem zborniku slovenske umniške fotografije. Odziv je bil od vseh strani tako zadovoljiv, da redke izjeme ne bi mogle bistveno izpremeniti splošnega obraza slovenske fotografije, kakor se kaže v tej zbirki.

Že površen pregled objavljenih del nas mora prepričati, da je za slovensko fotografijo značilen ta čas neki unik s hrupnih boljše se nedavno prevladujočih gesel popolne »nove stvarnosti«, fotografskega ekspresionizma in futurizma, v zatiseje starejšega — kakor temu pravijo — »preizkušenege«, »romantičnega«, »imprisionističnega« gledanja na stvari. Niti možje, ki so naše duhove nekaj časa na domačih razstavah vznemirjali z modernističnimi poskusi, ne prisegajo več brezpozojno na to reč. Ni brez pomena, če opazimo med objavljenimi deli s tehnične platí pogosto

rabo mehkorisecev in starih načnov plemenitega tiska, snovno pa prevladovanje pokrajine s sorodnimi vrstami. Slovenska fotografija se vrača do neke meje tja v prvo četrtino našega stoletja, ko je s svojim tedanjim prvobitijem Avgustom Bertholdom in njegovo šolo izražala idilo slovenske vasi, močnost naših gora, nesuljivo barvitost starega življenja. Do neke meje — kajti življenje in umetnost se ne vračata nikoli v krožni črti. Vojna in socialni pretreslaji poveljnega časa so bili prubudi, da ne bi prišli preusmeritve tudi v umetniško področje; in ta preusmeritev je bila spet preveč temeljita, da bi mogla izginiti čez noč. Pravilneje bi bilo torej označiti položaj današnje slovenske fotografije kot povratek k staremu, ki pa se oplaja ter razširja s pogledi in načini sodobnega človeka. Na tej točki si ustvarja slovenska fotografija, ki je kolebala nekoliko let nekritično med prejšnjim in sedanjim, svojo novo narodno vsebino, ki se ji šola mednarodne sodobnosti pozna na zunaj nemara najbolj v veselju do primitivistične razdelitve svetlih in temnih ploskev, v gojenju poemostavljene črte, v zavračanju preobloženega motiva. V to smer gre na splošno menda razvoj vse umetnosti. Osnovno razpoloženje pa je izrazito slovensko, lirično. Tu lirizem je rajši veder, krepak, ali celo mračen nego sentimentalno mehoben, kar tudi ni v bistvu slovenske duševnosti. Mislimo, da so vse te prvine slovenske sodobne fotografije prav dobro vidne v tu objavljenih delih nekaterih njenih predstavnikov.

KINO UNION
Telef. 2221
Samo še danes!
Mala SHIRLEY TEMPLE
v ganljivi drami otroškega življenja
Angel aerodroma
Otrok, ki osrečuje in osvaja svet!
Foxov žurnal! Predigre!
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri.
Predprodaja vstopnic od 11 — 12.30
in od 15. ure dalje.
Pride! Luis Trenker:
IZGUBLJENI SIN

Ko bi oče moral priti



Pralo bi se samo z Radionom

Schichtov **RADION** pere sam

dobre za medsebojno opravevanje.

Splošno se hvalijo v našem okrožju bobovec, carjevič, krivopcelj, beifier in še nekatere druge sorte, ki nimajo zmanih pomoloških imen, a so jako rodovitne in odporne. Bobovcu očitajo, da ni zlahten in da je nekoliko trpkoga okusa, toda če je pozno obran in tako shranjen, da ima svež zrak dostop do njega, je pozimi eno najbolj sočnih jabolk. Sočnost izgubi šele takrat, ko se druga jabolka ne drže več, dočim ostane bobovec še skozi celo leto. Proda se lahko, ker ni občutljiv za prevoz. Letos ima isto ceno, kakor vsa druga zlahtna jabolka, le kanadika je za malenkost dražja. Pravijo pa, da bodo bobovec v bodočnosti izpodrinile na sadnem trgu sorte, ki so enako trpežne, a imajo boljši okus. Zlasti naj bi bila to krivopcelj, ki je bobovcu zelo podoben, in jonatan. Pomisliti pa je treba, da Savinjska dolina ne prideluje vina, da je tu sadjevec udomačena pijača in da bo zaradi tega sorta, ki obilno rodi, vedno cenjena za domače potrebe. Saj se za sadjevec sedaj kupujejo še celi vagoni sadja od drugod. Zato je potrebno, da je izmed mnogih tukajšnjih sort, ki jih je vse-

kakor preveč, izberejo še nekatere, ki so splošno rodovitne.

Na razstavi v Gomilskem se je opazilo tudi Ipavčevo jabolko. Lastnik drevesa zatrjuje, da mu drevo vsako leto polno rodi, sad pa da čaka do drugega božiča. Treba bo preizkusiti. Vsekakor velja, da bo dobro še nekaj let opazovati, potem pa določiti nov sadni izbor.

Sadno razstavo si je ogledal tudi sreski kmetijski odbor. Izbrale so se sorte za pomološko razstavo sadja v Ljubljani, kjer bo zbrano sadje iz vse banovine. Na žalost je ta važna razstava premalo razglašena. Na njej odbrano sadje se bo poslalo na državno razstavo v Illok, kjer bodo strokovnjaki ocenili iz vse države poslano sadje, ga kontrolirali in na novo določevali pomološka imena.

KINO SLOGA
Telefon 2730
Samo še danes ob 16., 19.15 in 21.15
Materina žrtev
Lepa, ganljiva vsebina. Najnovejši zvočni tehnik in šalogra z »MICKY MISKO«.

Jubilej odličnega finančnega uradnika

Ljubljana, 21. oktobra.

Višji finančni svetnik in šef oddelka za trošarino in takse ljubljanske finančne direktorije, gospod Ivan Ditz praznuje šestdesetletnico rojstva. Jubilat si je v letu svojega skoro 35 letnega službovanja po raznih krajih Slovenije, zlasti pa na svojem sedanjem, odgovornem in izpostavljenem položaju pridobil brez števila prijateljev.



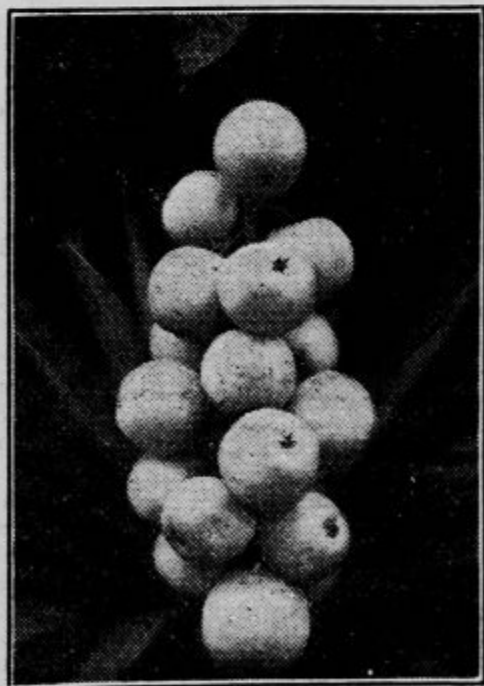
Rodil se je 21. oktobra 1875, kot sin godarskega uradnika v Podstenicah pri Kočevju. Gimnazijo je obiskoval v Kočevju, v Gradcu je pa dovršil pravne nauke. Nato je leta 1901. vstopil pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, služil pri davčnih referatih okrajnih oblastev v Krškem, Radovljici, Litiji, Postojni in Kočevju. Med svetovno vojno je bil nad štiri leta mobiliziran in je okusil vse neprijetnosti fronte. Danes je rezervni kapetan. Po prevratu je začel decembra 1918 hotel v Maribor, kjer je pri okrajnem finančnem ravnateljstvu prevzel in uredil trošarinske in monopolne posle ter jih vodil nad deset let. Leta 1929 je prišel h ljubljanski finančni direktoriji, kjer še danes kot šef vodi važni odsek za trošarino in takse.

Vse jubilatovo življenje je en sam delavnik, kajti g. nadevnetnik Ditz je eden tistih starih uradnikov, ki jim je delo

Narodno-obrambni dnevi. Dne 9. in 10. novembra bodo narodno obrambni dnevi po vsej draveki banovini v korist zamejnih bratov. Naj ne bo vasi, ki ne bi v teh dneh storila svoje dolžnosti! Vsi na delo pod geslom: »Zamejnim bratom!«

Sadje v Savinjski dolini

Lepa sadna razstava na Gomilskem — Katere sodne sorte so za Savinjsko dolino najbolj prikladne



Cel grozd mošančkov na eni sami vejí

Z Gomilškega v Savinjski dolini nam pišejo:

V nedeljo in ponedeljek, dne 13. in 14. t. m. je priredila tukajšnja podružnica Sadjarskega društva v šoli sadno razstavo. Razstava ni obsegala le vseh sort sadja, marveč je imela tudi obsežen in lep poučni del, ki je kazal načine cepljenja, negovanje sadnega drevja, sadne škodljivce in sredstva za borbo proti

njim, ptice prijateljice sadjarja, važnost čebele za sadjarstvo, razno sadjarsko in vrtnarsko orodje, najrazličnejše načine uporabe sadja, sobne in vrtno cvetice itd. Na razstavi so bili tudi izredno lepi primeri vrtnih in poljskih pridelkov, ki so vzbujali vsestransko zanimanje in občudovanje.

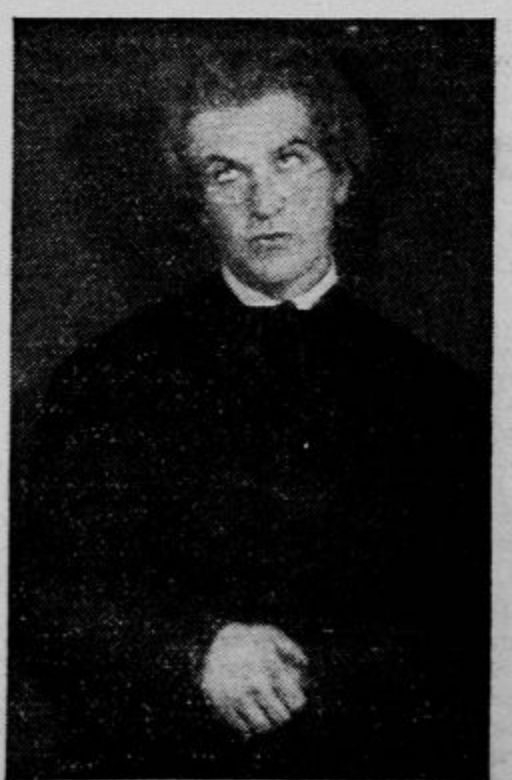
S sodelovanjem odbora kmetijske podružnice je sadjarska podružnica razstavo uredila okusno in smotreno. Razstava sadja v ožjem smislu je bila razdeljena na tri oddelke. Prvi je predstavljala sadni izbor za savinjsko okrožje, drugi sadje, ki je tukaj najbolj priljubljeno, tretji pa je kazal različno sadje, ki v naši otcilici, po imenih še ni znano, ki pa ga je določil za razstavo znan strokovnjak g. Vardijan s kmetijske šole v št. Jurju. Poučni del je predočeval naravne in modelirane vzorce in predmete, razstavljene cvetice s kmetijskih oven pa bi delale čast vsaki vrtnarski razstavi.

Zanimanje za to lepo prireditve je bilo zelo veliko. Kako zelo je bila razstava privlačna in obenem koristna, se vidi že iz dejstva, da so jo sadjarji obiskali po večkrat in ostali na njej kar po par ur skupaj. Splošno je prodrlo naziranje, da sadni izbor za Savinjsko dolino ni posečen, Kanadka, boskopski kosmač in ontario, ki so glavne sorte sadnega izbora za tukajšnje okrožje, imajo sicer zlahten in dragocen sad, toda podnebje Savinjske doline za nje ni ugodno. Kanadka, ki je na prvem mestu, zahteva lego v zavetju. Naša dolina pa je obkrožena od gorovja in izgubi spomladni toploto, ko se po gorah topi sneg. Naravna posledica je, da v dolini ne uspevajo sadne vrste, ki niso dovolj odporne. Boskopski kosmač se slebo plodi, ontario pa je še premalo izkušen pri nas, da bi se mogla o njem izreči končna ocena. V mladosti je tudi vsekakor premalo odporen. Strokovnjaki so tudi mnenja, da te tri sorte niso baš

smisel življenja, služba pa ne zoprna dolžnost, temveč svetla poklic, kateremu se predajo vsega. Tako je mogel jubilat zlahka prebroditi vse tegobe in nevspečnosti časov in razmer, ker ga je izvrševanje dolžnosti krepilo in dvigalo navzlic vsem hudim oviram na poti življenja. Globoko znanje in izredna strokovna usposobljenost sta ga kot priznanega pravilnika in izkušnega finančnega praktika vrstili med najodličnejše poznavalce svoje stroke. Priden kakor mravljiva, zvest svojemu življenjskemu idealu: delu za državo, nit, nesebičen tovariš, priljubljen, očetov je nadevnetnik Ditz vzor uradnika, plemesko dobrohoten predstojnik, do strank pa vzgledno pravičen, vselej objektivne, ustreziljiv in koncilijanten. V njem najde vsakdo umerjajočega svetovalca, ki mu ni fiskalna nedostopnost edino vodilo, temveč človeka, ki čuti z ljudstvom.

Ko g. nadevnetnik Ditz obhaja svoj šestdeseti rojstni dan, mu mimo stanovskih tovarišev vsi, ki so imeli priliko spoznati njegov plemenit moško neupogljiv značaj in dobro srce, žele prav iskreno: še na mnoga, delovna in plodna leta!

Jutri premiera — bombe smeha!
6 kraljev smeha v eni komediji!
4½ MUŠKETIRJI
JUTRI! KINO SLOGA!



Bojan Peček

nastopi kot Celestin v novo naštudirani Hercejevi opereti »Mam'zelle Nitouchee«. Premiera bo v petek v ljubljanski operi

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Frans Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Domače vesti

* Skupština unije za zaščito otrok Jugoslovenska unija za zaščito otrok zbira gradivo za svoj glavni skupščinski in za svoj prvi kongres, ki se bo vršil 24. novembra v dvorani Rdečega križa v Beogradu. Kongres bo razpravjal o problemih otroške zaštite in predavali bodo naši najodličnejši zdravniki in socialni delavci. Unija za varstvo otrok bo program kongresa objavila v posebni izdaji svojega glasila.

* Promocija Slovenska dijaška zadruga v Pragi naznanja, da bo njen član Janko Kac iz Brezna ob Dravi, te dni promoviran na Karlovi univerzi za doktorja vsega zdravstva.

* Službeni list dravske banovine od 23. t. m. objavlja med drugim uredbu o kliničnih nakaznicah, o takšnih olajšavah industrijskim podjetjem in o dajanju olajšav domači gozdni industriji, dalje pravilnik o obliki, vsebini in načinu izdajanja lovske karte in lovsne dovolilnice, fakturiranje blaga ob izvozu v Italijo, oddajanje zdravil in sanitetnega blaga, odločbo za lekarnarje glede članarine, izpremembo pravilnika za opravljanje višjega državnega strokovnega izpita za uradnike finančne kontrole ter odločbo seje državnega sveta k uradniškemu zakonu, zakonu o državnem premetnem osebju in zakonu o državnem računovodstvu.

* V počastitev spomina posestnika Jožefa Stoparja iz Oplotnice je darovala gospa Apolonija Sekirnikova, učiteljica v pokouju iz Rogaske Slatine, znesek 100 Din za revno šolsko dečo. Tisočera hvala!

* Sadni sejem v Mariboru bo otvorjen v petek 25. t. m. ob 10. uri in bo trajal do ponedeljka, dne 28. t. m. Sejem bo v veliki verandi mariborske pivovarne Union na Aleksandrovi cesti. Priprave so v polnem teku. Od vseh strani bližnje in daljnje mariborske okolice hite v Maribor v točki z izbranim in vložnim sadjem na sejem. Vsega sadja bo na sejmu nad pet vagonov vložnega v zabojih, ki jih je uredila sadna trgovina Sadjarji, sadni trgovci in ljubitelji sadjarstva, posetite to važno gospodarsko prirediteljo! Znižane medeljske vožnje omogočajo cenen obisk.

* Planinski vestnik. Oktoberska številka planinske revije je pravkar izšla. Jos. Wester opisuje v članku: Na bajnem Kleku, vzpon na kresno zletišče čarovnic. — Klek pri Ogulinu. Dr. Jos. Oblak je sprejel pokrajinski esej: Kureček in njegova pokrajina. Z. Holjosi končuje svoj zanimiv članek Prekmurje. Zermatt-Matterhorn. Jožef Zazula navaja zanimive in počne podatke o vzponih na najvišje gore naše zemlje. Obzor in društvene ve. etiči nudijo mnogo zanimivega, drobnega čtiva. Razgled po planinskih časopisih od dr. A. B. daje vpogled v vsebino raznih planinskih revij. Oktobersko številko kraštica dve umestnosti prilogi: Aljažev stolp vrh Triglavava Ivana Tavčarja in Pri Mirni peči. sliko Krašovca Franca. Novim naročnikom so na razpolago vse letos izšle številke Planinskega vestnika. Naročila sprejema pisarna SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4./I.

* Za pevec. Izšla je v drugi izdaji Kramolec »Pesarica za srednje šole. Cena 26 Din. Knjiga je zelo pripravna tudi za izvenšolsko petje in pouk, posebno v družin. — Banovinska zaloga v Ljubljani.

* Požar v gozdovih nad Ravno Reko je zajel že okrog 300 hektarjev. Doslej še vedno gorijo gozdovi rudnika »Srbski Balkan« in je upanje, da bodo gozdni nasadi samostana Ravnice rešeni velike nevarnosti. Sresko načelstvo je mobiliziralo okrog tisoč kmetov iz okolinskih vasi, ki se pod vodstvom uradnikov in orožnikov vneto udeležujejo pri gašenju ognja. Na pomoč so poklicali tudi vojakne iz čuprijske in zajčarske garnizije in je zdaj pri gašenju že blizu 2.000 ljudi. Med gorečim gozdom ravniškega samostana in med gozdovi ravniškega samostana so izkopali globoke jarke.

* Eksplozija metana v skladišču beograjskega vodovoda. Na dunavski obali se je v prostorih, kjer ima uprava beograjskega vodovoda shranjeno sesalke, pripetila huda nesreča. V cevi stala sesalke se je nabral metan, ki je eksplodiral, ko je nekaj delavcev snažilo skladišče. Učinki eksplozije so bili strašni. V nekaj trenutkih sta bila delavca v plamenih. Eden je tako hudo opečen, da se vsak trenutek pričakuje njegova smrt, drugi ima nevarne opekline po vsem telesu. Tudi poslopje je močno poškodovano. Ob eksploziji se je zdaj proti reki popolnoma zrušil, razpokan pa je tudi strop. Preiskavo o nenavadni nesreči vodi posebna strokovnjaška komisija.

* Tretji izlet s posebnim vlakom na Dunaj priredi Putnik na podlagi naše turistične konvencije z Avstrijo v dnevi od 14. do 17. decembra 1935, na kar že danes opozarjamo zainteresirane. Točen program z cenami objavimo pravočasno.

* Pri slabih prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obotlosti žlez, izpuščaji na koži, tvorih uravnava »Franz Josefov« voda izobno toli važno delovanje črevesa. Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. broj, 15.485 od 25. V. 1935.

* Opozarjamo na inerat tvrdke Skaberne, katera ima letos največjo izbiro blaga za domače plašče in obleke.

* Obidele oblike barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlažnost v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaci, 7. 0-10. 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin. Temperatura; prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

23. oktobra.
Ljubljana 7. 755,6, 6,6, 91, 0, 10, dež, 30,5;
Ljubljana 14. 755,6, 8,0, 86, NE1, 10, —, —;
Maribor 7. 755,5, 6,0, 90, SW2, 10, dež, 3,0;
Zagreb 7. 755,7, 10,0, 90, 0, 6, dež, 1,0;
Beograd 7. 755,7, 10,0, 90, 0, 6, dež, 1,0;
Sarajevo 7. 755,6, 12,0, 90, W1, 6, dež, 1,7;
Skoplje 7. 758,6, 13,0, 90, 0, 10, dež, 7,0;
Kumbor, Split, Rab: Ni depeš!
Rog. Slatina 7. —, 5,0, 94, SE3, 10, dež, 7;
Temperatura: Ljubljana 9,0, 6,0; Maribor 10,0, 6,0; Zagreb 14,0, 6,0; Beograd 24,0, 9,0; Sarajevo 20,0, 11,0; Skoplje 23,0, 11,0; Rog. Slatina 10,0, 5,0.

* Natečaj. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani razpisuje osnutek za ovitek »Planinskega vestnika«. Nagrada za sprejeti osnutek znaša 500 Din. Osnutki morajo biti poslani na pisarno SPD v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4. najkasneje do 1. decembra 1935.

Iz Ljubljane

— Konjuz Češkoslovaške republike g. Stanislav Miňovsky in njegova soproga bosta sprejemala ob priliki češkoslovaškega državnega praznika v ponedeljek, 28. t. m. od pol 13. do 14. ure.

— Uglezna predstavnik Rdečega križa v Ljubljani. Z današnjim jutranjim brzovlakom ob 9.37 prispeta v Ljubljano prvi podpredsienik RK senator Svetozar Tomić in direktor RK M.M. Marinković. Odlična funkcionarja bosta predsem pregledala skladišče RK na Ljubljanskem polju, ki ga že dolgo vrsto let upravlja ravnatelj g. Jagodic, ter bosta vobče revidirala vse poslovanje naše osrednje humanitarne organizacije. Pri tej priliki bosta imela predstavnika Osrednje uprave tudi daljšo konferenco z upravnim in nadzornim odborom naše sekcije.

PRIDE VRTINEC (REMOUS)

— Prirodoslovno društvo priredi kot svojo tretjo prirediteljo ogled Instituta za tehnično mehaniko in za preiskavo materiala v poslopju Tehniške fakultete (prilije). Namen tega ogleda je spoznavanje aparatur in preiskovalnih metod, o čemer bo govoril šef instituta, g. univ. prof. dr. ing. A. Král. Institut, ki s svojim strokovnim delom bdi nad varnostjo javnih naprav, kakor so mostovi, tračnice, pa tudi nad uporabnostjo stavbnega materiala, je gotovo vreden čim večje pozornosti. Zato vabimo člane in prijatelje društva k čim številnejši udeležbi. Vodstvo bo v soboto, 26. t. m. ob 18. uri. Vstopnine ni.

— Monumenta artis slovenicae. Akademski založba sporoča, da oktoberski sešitek še ni natisnjen, ker je tiskarni pošla zaloga papirja. Brž ko dosepe naročeni papir, izide 11. »Orngrob« hkratus 13. sešitkom »Latinski rokopisic«, ki bo zaključil prvo knjigo tega dela.

— Ljubljanska filharmonija bo 28. t. m. ob 20. nastopila v unionski dvorani s svojim drugim simfoničnim koncertom pod taktirko dirigenta L. Matačića. Vaje za koncert, ki ga bo izvajalo 75 godbenikov, so v polnem teku. Na sporedu so dela priznanih mojstrov Smetane, Suka, Borodina in dvoje novih del Šostakovića in Osterca. Prodaja se vrši pri blagajni kina Uniona od 11. do 12. in od 15. ure dalje, tel. 22.21. Opozarjamo cenjeno občinstvo, da je razdelitev vrst drugačna kakor sicer, ker sta za koncert prvi dve vrsti odstranjeni.

— O abesinskem problemu nam bo drevi ob pol 9. predaval v kemični dvorani na realni v Vegovi ul. g. dr. Branko Vrčon. Vabljeni vsi. Društvo »Tabor«.

— Danes izobranje za klubka a la Greta Garbo. Vse one dame, ki se mislijo udeležiti natečaja za klubko »a la Greta Garbo« naj se danes najkasneje dopoldne pošljejo svoje odgovore. Zrebanje bo nepreklicno čanes pri premieri vsele opere »Ne boj se ljubezni« pri predstavi ob 21.15. Elitni kino Matica.

— Danes ob 16. premiera »Ne boj se ljubezni«. Ne zamudite redke in prijetne prilike, da se od srca nasmejete. »Remous«, slavni francoski film, se bo predvajal te dni v Ljubljani. Film sliči »Eks-tazi«, in je umetnina, ki si jo mora ogledati vsak možki in vsaka dama.

— Na izrecno željo prinaša ZKD film »Pastir Kostja« še enkrat. Predstava bo v petek ob 14.15. v Maticli.

— Zveza gospodinj prične z večernim kuharskim tečajem 4. novembra. Pristojbina 330 Din, plačljiva v treh obrokih. Isti dan prične tudi šivalni tečaj za obleke. Pristojbina 80 Din. Prijave najkasneje do 31. t. m. vsak dan ob 16. do 17. na Bregu 8.

— Jadranščice! Danes ob 14. bo članski sestanek. Predava tov. Branka Žuljevič: »Kralj Aleksander in naše morje«. Obisk obvezno.

— Društvu slepih je darovala 100 Din rodovina vseučiliškega prof. Boncelja v Zagrebu v počastitev spomina pokojnega inž. Jakoba Turka.

— Drevi redna plesna vaja jugoslovenskega naprednega akademskega društva »Jadrana« ob 20. v veliki dvorani Kazine. Vse ocnjene obiskovalce naših priljubljenih plesnih vaj opozarjamo, da bo danes volitev kralja valčka ob zvokih priljubljenega in priznanega Ronny-Jazza. — Odbor.

— Nadaljevalni plesni tečaj s poukom četvorke je danes in vsak četrtak v Jenkovi šoli — Kazina. Začetniki točno ob 8. zvečer. Posebne ure dnevno.

Iz Celja

— V esmrtnici za blagopokojnim dr. K. Kodermanom se je »Jutro« spominjalo dobe pred svetovno vojno, ko je celjska narodna inteligencija roko v roki z narodno zavednim občinstvom pogumno vztrajala nasproti nadutemu nemškutarstvu in storila vse, kar je bilo v njeni moči. Eden pa ni bil zapisan: blagopokojni Rafko Salmič. Ne sme ostati neomenjeno, da je bilo v onih letih naše narodno kulturno življenje v Celju v največji meri dirgirano od Rafka Salmiča. On je vodil celjski slovenski teater, čitalnico in petje, zagrabil je vsepodročje, kjer je bilo treba, brez njega si ni bilo mogoče misliti nobene slovenske prireditelje. Bil je duša nacionalnega življenja v Celju in kot tak seveda najboljši prijatelj dr. Karla Kodermana. Zdjaj ju oba krije zemlja in Celje dolguje obema hvaležen spomin.

— Zborovanje v prvih jutranjih urah. Celjska sekcija saveza ugošteljskih nameščencev je imela v petek ob 2. jutraj v gostilni pri Janžeku za kresjio izredni občinski zbor, na katerem so bili izvoljeni: Pavel Nemeec za predsednika, Alojz Točaj za tajnika, Rihard Jamnik za blagajnika in Karl Venc za revizorja.

— Nevarna tripreporna deteljica. V ponedeljek okrog 22. je nekdo ukradel dimnikarju Josipu Mlakarju plašč iz neke go-

ELITNI KINO MATICA
Tel. 21—24
Danes premiera ADOLF WOHLBRÜCK — LIANE HAD
R. A. Robert — Theo Lingen V VESELI OPERETI
NE BOJ SE LJUBEZNI
... Predstave ob 4., 7.15 in 9.15 uri. ...
BOGATO DOPOLNILO. Predprodaja od 11. do pol 13. ure.

stiline na Glavnem trgu. V zvezi s to tatvino je policija aretirala dva nevarna vlomilca 29 letnega Karla P. iz Limbuša in 24 letnega Jožeta H. iz Podkrajja ter znanega delomrzneža Stanko O. iz Celja. Po daljšem zasliševanju sta Karel in Jože priznala, da sta ukradla plašč, dočim je stal Stanko na straži. Jožeta zasleduje tudi zagrebška policija, ker je podaril nekemu vlomilcu v Zagrebu, ki so ga pred dnevi aretirali, večjo množino zlatnine, češ, da jo je izmaknil nekemu doktorju v Celju. Jože taji tatvino zlatnine. Vse tri aretirance so izročili sodišču.

— Tovorni avto se je razbil. Ko se je peljal šofer lastnika opekarne g. Franca Sodina z Ljubeebe pri Celju v larek jutraj za tovornim avtom po državnih cesti pri St. Petru v Savinjski dolini in se je hotel izogniti nekemu vozilu, je tovorni avto zaneslo preveč na rob ceste. Avto je zadel s tako silo v dve jablani, da ju je prelomil. Pri karambolu je dobil šofer take poškodbe, njegov spremljevalec je ostal nepoškodovan, a sprednji del avtomobila se je popolnoma razbil. Škoda znaša okrog 40.000 Din.

— Popravite pešpot na Mariborski cesti! Nedavno so posuli pešpot na Mariborski cesti z belim peskom. Ta pešpot je zdaj kljub deževnemu vremenu dobro prehodna, samo pred bivšo Jarmerjevo vilo je še blato in bo treba ta del poti izdatneje posuti. Zelo blaten je tudi prehod iz Aškerčeve ulice na Mariborsko cesto. Tu bo treba pešpot v dolžini nekaj metrov povišati in tlakovati, da ne bo slahih prilobž.

— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vevlelim »Mlada srca, mlada ljubezen« in zvočni tednik.

Triumph najpopolnejši štedilnik

Okusen štedljiv a poceni
Izdelek
Osješke livarne železa in tovarne strojev d. d. Osijek

Iz Maribora

— 90 letnico obhaja te dni upokojeni nadučitelj Matko Kristofič. Pred vojno je služboval kot učitelj v Trstu in Antinjanu, pozneje kot kazniški učitelj v Kopru. Leta 1915 je prišel v Maribor in deloval tukaj kot učitelj v kaznišnici do leta 1921, ko je šel v pokoj. Slavljence je deloval svojčas skupno z dr. Laginjo, prof. Spinčičem in Mandičem za narodno probujo v Istri. Ob lepem in redkem življenjskem jubileju izrekamo častitljive, mu slavljenju najprisrčnejše čestitke in mu želimo da bi še dolgo vrsto let hodil čil in zdrav po mariborskih ulicah.

— Zlato poroko obhajata te dni posestnik Franjo Pinter in njegova žena Terezija iz Krčevine. Še do diamantne in železne poroke!

— Obisk gledališča je bil pri prvih treh letošnjih premierah zelo slab. Pri lepo uspehi torkovi premieri »Medvedjega plesa« v režiji J. Kovića pa je bilo gledališče skoraj popolnoma zasedeno.

— Tiskovni urad na magistratu. Zavedne načrte proučujejo na rotovžu. Če bi bilo to združeno s kakšnimi novimi nastavitvami, bi to mariborskim davkoplačevalcem najbrže ne bilo po godu.

— Kaj pa poročajo obrtniki. Prodajalna MP naj bi v bodoče prodajala poleg električnih aparatov tudi druge predmete iz plinske in vodovodne stroke. Odmevi najbrže ne bi bili bogve kako ugodni v vrstah mariborskega obrtništva. Tudi še ni znano, kje se bo našlo kritje za nameravano razkošno preureditev svoje, ječasne Berdajsove trgovine v gradu.

— Metulji koncem oktobra. V naše uredništvo je prinesel večeraj šestosežek tukajšnje realne gimnazije Ljubomir Pe. tek lepo razvitega metulja, ki ga je bil našel v mestnem parku.

— Speča v ognju. V Jauhovi pri Apačah sta šla spat v podstrešno sobo gospodarskega poslopja 48 letni Stefan Keglj in 15 letni Franc Klemenčič. Keglj je ležal v postelji kadil cigareto. Utrujen je hitro zaspal, goreča cigareta je zanelila posteljino in posteljno slamo. Zaradi zadušljivega dima sta se Keglj in Klemenčič v zadnjem trenutku zbudila, hitela na prosto in poicalica ljudi na pomoč. Z združenimi močmi se je posrečilo nevarnost požara, ki bi bil kmalu postal za oba usodopoln, preprečiti.

PRISPEDI SO NAJMODERNEJSI RADIOAPARATI SVETOVNIH ZNAMK! PRODAJA TUDI NA 12—18 MESEČNIH OBROKOV.
„TEHNIKA“
J. BANJAI,
LJUBLJANA — MIKLOŠICEVA C. 20
Telefon 34-19.

— V nedeljo za »spase«, večeraj zares. V nedeljo so bile velike jesenske gasilске vaje z mariborskim gradom kot požarnim objektom. Večeraj v terek ob treh zjutraj pa so uslužbenici Grajske kleti opazili, da gori šotor kostanjarja, ki prodaja na Trgu Svobode kostanj. Vzrok ognja je nepogašena žerjavica v kotlu za pečenje kostanja. Pozvani gasilci so požar pogasili.

— Hiša brez dimnikov. V poslopju tukašnje carinske pošte so imeli samo dimnik za centralno kurjavo. Ker se pa to ni obneslo, so pričeli misliti na potrebo kurjave s premogom, kar pa ni mogoče, ker ni tozadevnih dimnikov. Sedaj se vršijo intervencije na vse strani, da bi hiša prišla do dimnikov.

— Ogenj, vrh, aretacija, v Jezdarski ulici 5 je pričelo goreti v hlevu, ki ga je imel v najemu izvošček Konrad P. Ko so prišli gasilci gasiti, so videli, kako išče P. vrh z ovčividnim namenom, da bi se obesil pa so ga prehiteli. Gasilci so požarno nevarnost odstranili. Izvoščica pa je policija zaradi suma požiga aretirala ter ga izročila sodišču.

— Nevarnost poplav je povzročilo deževje zadnjih dni. Drava je ponovno narasla za meter preko svoje normale in nosi s seboj velike hode. Tudi Pesnica je močno narasla in preti nevarnost poplave.

— Pižmovke po naših krajih. V Šalovcih je ustrelil učitelj Stefančič veliko pižmovko, ki jo je preparator Walner nagačil. Nagačeno pižmovko je g. Stefančič podaril mursko-soboški realni gimnaziji.

— Tovorni avto z 10 zaboji jabolk v jarku. V tako zvanem Murskem jarku pri Kungoti se je prevrnil tovorni avto nekega prevoznika in je deset zabojev jabolk zgrmel v jarek. Sreča v nesreči je bila, da ni bila nobena oseba poškodovana.

— Tatica v originalno zasnovani pašti. Na dvorišču hiše na Glavnem trgu 3 shranjuje že dolgo vrsto let kmetje in meščani iz predmestja vreče krompirja. Neke ženska je to izkoristila in krađila delji časa manjše vreče. Večeraj dopoldne pa je nastala nenadoma na dvorišču silna detonacija, vsa hiša je hitela skupaj, osupla tatica je stala ob zavezani vreči. Izročili so jo v roke pravice. Nastavili so ji past in sicer tako, da so k vreči privezali mali možnar in ga zakrčili. Pri dotiku je nastopila za tatico huda ura.

Iz Ptuj

— Smrt uglednega moža. Dne 19. t. m. je umrl v Cirkovcih na svojem posestvu v 79. letu starosti znani posestnik in gostilničar Goljat Anton. Pokojni je bil dolgoletni župan občine Cirkovcih, ki ga je bila za zasluženega imenovala za častnega občana. Bil je tudi ustanovitelj gasilskega društva ter je v njem deloval do smrti. Tudi gasilska četa ga je imenovala za častnega člana. Mož je bil prav zaradi odkritega značaja pri vseh splošno priljubljen ter znan po vsem obširnem ptujskem okraju. Ob veliki udeležbi so ga gasilci spremili 21. t. m. na njegovi zadnji poti, domače pevsko društvo pa mu je v slovo zapelo žalostinke.

— Izsleden pohotnež. Pred mesecem smo poročali o gnusnem zločinu, ki ga je zagrešil neki možki nad 10-letnim dekletom v gozdu pri Kicarju. Pred dnevi se je isti pohotnež zopet pojavil v gozdu ter nameraval izvršiti isti zločin nad dvema mlajšima deklicama. Orožnikom v Ptuj se je sedaj posrečilo izslediti pohotneža v osebi nekega posestnika M. F. iz Kicarja.

Nova cesta od Kapel do Dobrove otvorjena Toda delavci žal še niso dobili nobene plače

Brežice, 23. oktobra. Otvoritev novo zgrajene ceste Kapele Dobrava preteklo nedeljo je bila prava narodni praznik. Saj je prva cesta, ki je v tem srezu dograjena in menda prva in edina zidana cesta tega okraja. Ogled je pokazal, da je cesta izvrstno dovršena in da služi Kapelečanom, ki so jo zgradili, v čast in ponos. Koliko je bilo treba znojia in žuljev, da so bili dovršeni dolgi, 3 metre visoki nasipi in spet na drugem mestu enako obširne zaseke! Ogromne množine zemlje je bilo treba prevoziti, navoziti kamna in gramoza in ga vložiti in razgrniti. Z dobro voljo in pridnostjo naših delavcev in voznikov je bil ves veliki trud premagani. Požrtvovalnost naših ljudi pa se zrcali zlasti v dejstvu, da vse veliko in težko delo, ki je bilo napravljeno od minule ponedelja dalje, še ni plačano niti z eno paro. Skoraj 100.000 Din je še dolga delavcem in voznikom na že izvršenih delih iz za to predvidenih proračunskih kreditov. Naš pridni šlovek je garal vse leto, v mnogih primerih v bridkem pomanjkanju in je delal, četudi je vedel, da bo za odškodnino svojega trpljenja moral do jeseni čakati na denar. Zdjaj je trud za nami in naš zgaran šlovek težko pričakuje, da mu merodajni krogi vsaj sedaj, ko trka na vrata neizprosna zima in je treba številnim otrokom oskrbeti denar izplačajo.

Slovesnost se je pričela ob 10. s sv. mašo. Nato je domači gosp. župnik blagoslovil novo cesto ob slavalokih, kjer je zelena vr zapirala prehod. Po blagoslovitvi je domači župan Fran. Urek pozdravil zastopnike sreskega načelstva, predsednika cestnega odbora in druge, se posebno toplo zahvalil gosp. župniku za sodelovanje in je podal besedo predsedniku sreskega cestnega odbora dr. Drnovšču. Ta je v jedrnatih besedah orisal pomen dobrih cest v občini in posebej novo zgrajene. Čestil je Kapelečanem k pridobitvi in marljivosti. Nato je odprl novo cesto s tem da je zelena vrv prežrel s škarnimi. Godba je zagrala državno himno. Med tem je pričelo močno

Zvočni kino Ideal
Danes dan smeha in radosti za staro in mlado
MIKY MIŠKA
in njeni tovariši v
Silly Simfoniji
Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

ki so ga aretirali in izročili sodišču. Mož dejanje priznava.

— Jurja je pobral. Ze pred meseci, ko je vozil na vozičku koruzo najemnik Grus Ignac iz Rogoznice pri Ptuj, mu je padla iz vozička sukinja, v kateri je imel v listnici tisočak. Da je zgubil sukunjič, je Grus opazil šele doma in se je takoj podal iskat ga, vendar sukunjiča ni več našel. Takrat je bil osumljen, da je sukunjič našel neki Cizerl Franc iz Pacinja, ki pa je tatvino odločno zanikal. Ptujski orožniki so zaradi tega imeli zadevo še stalno v evidenci in so sedaj izsledili najditelja, ki si je z jurčkom kupil novo kolo.

Iz Kamnika

— Izprememba voznega reda. Posetnike gledališča v Ljubljani opozarjamo, da odnaja iz Ljubljane večerni avtobus ob pol 24. mestu ob pol 23. Narodno gledališče je dalo vsem posetnikom, ki se pripeljejo ob delavnikih v gledališče, 50% popusta na vseh prostorih v operi in drami. Legitimacije za ta popust se dobe v avtobusu.

— Kri jim je puščal. Da okrajnim fantom ni zdravo v zgodnjih jutranjih urah reči: »Marš spat«, nam lahko pove, do trije potončnjaki, ki so v ponedeljek ponoči popivali po raznih kamniških gostilnah. V vselem razpoloženju in zelo korajžni so po ulici središčali nekega fanta iz Vrhnjaja in ga korajžno nagnali spat. Seveda fantu ni bilo po volji, pričel se je prepri in kaj kmalu se je v roki Vrhnjajčana zableskal nož. Ubogi Kamničani, ki se noža neradi poslužujejo, so odnesli nekaj udbodljajev in manjših ran po obrazih in vratu, ki pa niso nevarne.

Opozorilo

Podpisana društva so sklenila, da bodo poslej vse nabiralne akcije za razne sokoške namene organizirala posrednim ali neposrednim putem.

Posrednim putem se bodo nabiralne akcije organizirale z nabiralnimi polami podpisanimi od društvenega staroste, tajnika in blagajnika, opremljenimi z društvenim pečatom. Z nabiralno polo bodo obiskani samo oni člani in pripadniki Sokolstva, ki jih bo o tem obisku društvo vnaprej pisмено obavestilo. Nabiralec, ki bi se s polami pojavil brez predhodnega pismenega društvenega opozorila, naj se zavrne. Vsak nabiralec se mora izkazati s člansko legitimacijo, ki je veljavna še v dotičnem letu ter se glasi na ime onega, ki je označen na nabiralni poli.

Neposrednim putem pa se bodo nabiralne akcije organizirale tako, da se društvo posebej s pismeno prošnjo obrne do onih, od katerih pričakuje odziv in koristi dotične akcije. Te prošnje bodo podpisane od društvenega staroste, tajnika in blagajnika ter opremljene z društvenim pečatom. Denarne prispevke je v tem primeru poslati potom položnice na društveni čekovni račun, prispevke v naravi pa je oddati v društveni pisarni.

Ljubljanski Sokol
Sokol I. Ljubljana — Tabor
Sokolsko društvo Ljubljana II
Sokolsko društvo Ljubljana III
Sokolsko društvo Ljubljana IV
Sokolsko društvo Ljubljana — Šiška

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

deževati, kakor da tudi nebo rosi blagoslov na dovršeno delo. Odbor za graditev ceste je pripravil delavcem in voznikom malo zakusko na trati ob gasilnem domu. Zaradi dežja pa so morali v naglici poiskati primerno stredo in v ta namen se je hitro preuredil kozolec g. Slavka Zorčiča, ki je dal stredo 150 gostom. V prijatni domačnosti je tu kaj hitro poteklo nekaj uric. V slavo dovršenega dela je bilo tu med skupno zakusko od strani domačega župana, dalje dr. Drnovšča, bivšega poslanca Ureka in sosednih županov ter od zastopnikov občin izrečenih več napitnic in čestitk in prijatni domači praznik je bil zaključen.

Spominska plošča obnovitelju bizeljskih vinogradov

Bizeljsko, 23. oktobra. Trgatev na Bizeljskem je končana. Značilno skripanje stiskalnic po hramih gre h koncu. Vinogradniki so z izborno kakovostjo vina zadovoljni. Vsi pogovori se vrtilo okoli vina, vinskih cen in o vinogradih. Pri tem kaj radi segajo nazaj v ona leta — za Bizeljanca najtežja — v čas, ko so obnovljali od trine vsi uničene vinograde. Vsak se pri tem s hvaležnostjo spominja pokojnega Ivana Balona, deželnega vinarskega nadzornika. Med prvimi je uvidel potrebo obnove vinogradov, vzpodbujal je obupane rojake in, kot vzoren vinogradnik prednjačil pri obnovi, dajal nasvete in preskrboval pri deželni vladi potrebna brezobrestna posojila. Kot tukajšnjeju rojaku mu je bil napredek bizeljskega vinogradništva najbolj prijazen. Žal mu ni bilo dano, da bi videl in užival sadove svoje setve; delo ga je prerano umorilo in že 38 let sniva večni sen v ljubljani bizeljski zemlji. Domača bizeljska občina se hoče vsaj delno oddolžiti temu velikemu vinogradniku. V nedeljo 27. oktobra ob 15. mu odkrije na rojstni hiši v Stari vasi spominsko ploščo in vabi k ekromni slovesnosti vse, ki cenijo pokojnikova dela.

Gospodarstvo

Kompenzacije iz Italije so le začasni ukrep

Glede na to, da se obveznosti za uvoz italijanskega blaga zadnje čase izvršujejo v nesorazmerno majhnih zneskih, poziva Narodna banka vse zainteresirane uvoznike, da izvrše plačilo zapadlih obveznosti za uvoz italijanskega blaga, in sicer takoj na način, predpisan s pogodbo o ureditvi plačilnega prometa z Italijo in s sklepi finančnega ministra. Vsak poskus izplačila obveznosti za uvoz italijanskega blaga na nedovoljene načine, bo najstrožje kaznovan po določbah odredb zakona o kazenskih sankcijah. Narodna banka obenem opozarja vse zainteresirane stranke, da je plačevanje obveznosti za uvoz italijanskega blaga s privatnimi kompenzacijami v višini 50% vrednosti fakture ukrep začasnega značaja.

Iz gornje objave Narodne banke je razvidno, da je finančno ministrstvo izdalo odlok glede uvedbe privatnih kompenzacij v kliringu z Italijo predvsem le zaradi tega, da bi pospešilo plačevanje obveznosti naših uvoznikov italijanskega blaga in da namerava ta ukrep, s katerim je uvoznikom omogočena ugodnejša poravnava obveznosti, pozneje zopet ukiniti, kakor je pred meseci začasno izdala ugodnosti za plačilo obveznosti naših uvoznikov v Nemčiji.

Včeraj so bile kompenzacijske lire na zagrebški borzi prodane po 2.8125, to je za skoro 21% nižje, nego službeni oficijelni tečaj, ki se uporablja pri kliringnem obračunu. Ker uvoznik lahko poravnava polovico fakturnega zneska s tako kompenzacijo, prihrani na tečaju pri skupnem fakturnem znesku preko 10%. Glede na to ugodnost ni izključeno, da se bo tečaj kompenzacijskih lir pri večjem povpraševanju od strani uvoznikov zopet dvignil.

Po poročilu Narodne banke od 22. t. m. je po nemškem kliringu izplačan poslednji avizo št. 8122 od 3. maja t. l. po italijanskem pa št. 74925 od 27. julija t. l.

Podražitev živil

Nedavno smo poročali, da se je naš indeks cen v trgovini na debelo v avgustu in septembru precej dvignil, in sicer v obeh mesecih od 63,3 na 67,8 točik, torej za 4,2 točke ali za 7%. Ta dvig indeksa je predvsem posledica podražitve žita in moke ter nekaterih drugih živil v zvezi s slabim letošnjim predelkom. Dvigavanje cen, ki se najprej opaža pri indeksu cen v trgovini na debelo, pa se opaža tudi že v trgovini na drobno. Podražitev pšenice in rnoke je imela že za posledico, da se je ekoro povod v naši državi podražil kar nekajkrat.

Včeraj dopoldne se je v notranjem ministrstvu vršila anketa pristojnih ministrstev, ki je bila posvečena vprašanju cen živilom. Na anketi so sodelovali zastopniki ministrstva za trgovino in industrijo, prometnega ministrstva, ministrstva financ, kmetijskega ministrstva, ministrstva za socialno politiko in zastopniki beogradskega mesta in Prizada. Predsedoval je načelnik oddelka za javno varnost g. Ljubi Slavjevič. Na sestanku so proučili faktorje, ki vplivajo na cene živilom. Sklenili so zbrati točne podatke o cenah v lanskem letu, da bi mogli na tej podlagi sprejeti potrebne sklepe.

Bat-ova podružnica v Novem Sadu prepovedana

Batova podružnica v Novem Sadu je v teku septembra vrgla na trg velike količine čevljev po znatno nižjih cenah, kar je dalo akcijskemu odboru nacionalne usnjepridelovalne siroka, ki vodi borbo proti buti, povod za akcijo proti tvrdki Bata. Novo, sadska trgovinsko-industrijska in obrtna zbornica je zaradi tega vložila proti podružnici v Novem Sadu prijavo zaradi kršitve razporeda in vršenja razporeda brez predhodnega odobrenja oblasti.

V prijavi navaja zbornica med drugim, da je tvrdka Bata v teku septembra z velikim napotom objavila, da razporedja 5000 parov čevljev, ter je v svojih izločbah postavila blago s cenami, ki so bile za 50% nižje nego prej. To je imelo za posledico, da so se kupci kar gnetli pred trgovino in je morala policija stalno vzdrževati red. Po dobljenih informacijah je prodajalca v Novem Sadu v par dneh prodala 12.000 parov čevljev. V prijavi navaja zbornica, da je tvrdka Bata povzročala s tem, da je metala obutev na trg po zelo nizkih cenah, velik pritisk na tržišče in je izločila iz konkurence samostojne čevljarje, ki izdelujejo obutev za redno potrebo potrošnikov. Sedaj pa je prodajalnik pričela nuditi na trg obutev po polovični ceni, s čimer je drugim producentom onemogočila, da bi prodajali obutev za redne potrebe potrošnikov. Jasno je, pravi zbornica, da gre pri taki prodaji v velikih količinah za nedovoljeno razporedajo in za hudo obliko konkurence, s katero je tvrdka dobila dejansko monopolni položaj. Naravno je, da je to delovanje tvrdke povzročilo veliko vznemirjenja v vrstah čevljarjev in pomočnikov, ki presega običajni okvir nezadovoljstva zaradi konkurence in dobva obliko hudega socialnega nezadovoljstva, kar mora zbornica kot javno-pravna ustanova in kot posvečevalni organ oblasti vpoštevati. Zato amatra zbornica za svojo dolžnost, opozoriti merodajna oblastva na ta pojav. Gotovo govorijo socialni ozirji za to, da se poceni blago; prav tako pa je prodaja blaga po cenah, ki so daleč pod proizvodnimi stroški, velika nevarnost za miren razvoj gospodarskih razmer v domači produkciji, ki ograja obstoj tisočev rodbin samostojnih čevljarjev in desetisočev rodbin čevljarjskih pomočnikov. Danes je v Novem Sadu zaposlenih samo 20% čevljarjskih mojstrov, dočim so vsi drugi zapisi propasti in proletarijaci. Brezposelnosti in pomočniki predstavljajo vedno večjo socialno nevarnost, ker so izločeni iz produktivnega procesa in so vrženi na cesto.

Po tej prijavi novosadske zbornice, ki je bila predložena mestnemu poglavarstvu, je prišlo do neljubih incidentov. Kajti dvakrat zaporedoma so brezposelni čevljarjski pomočniki razbili velike izložbene šipe Bata-ove podružnice. Na podlagi par. 40 zakona o obrtni je sedaj mestno poglavarstvo v Novem Sadu kot prvotno obrtno obla-

Sladkorna tvornica v Čupriji znižala glavice

Sladkorna tvornica v Čupriji znižala glavice. Srbsko-čehska tvornica sladkorja in rafinerija v Čupriji, na kateri sta udeleženi anglo-čehoslovaška banka v Pragi in Praška kreditna banka, izkazuje v svoji bilanci za leto 1934/35 izgubo v višini 12,5 milijona Din naproti 1,6 milijona Din izgube v prejšnjem letu. V svojem letnem poročilu pripisuje družba to izgubo razporeditvi potrošne sladkorja v Jugoslaviji, ki je imelo za posledico, da je tvornica v letu 1934/35 prodala le 406 vagonov sladkorja. Vrh tega so zaradi konkurence med sladkornimi tvornicami prodajne cene nazadovale. V letošnjem letu je tvornica predelala le majhno količino sladkorne pese, da se ne bi zaloge še kopičile in da bi se zmanjšalo obrestno breme za kapital, ki leži v teh zalogah. Občni zbor družbe, ki je bil 21. t. m., je sklenil zaradi krjita izgube v zadnjih dveh letih (14,1 milijona Din) znižati delniško glavico od 45 na 30 milijonov Din.

Nova tarifa za izvoz jabolk v Nemčijo

Nova tarifa za izvoz jabolk v Nemčijo. Dne 25. t. m. stopi v jugoslovansko nemškem prometu v veljavo nova tarifa za prevoz svežih nepakiranih jabolk. Tarifa se lahko kupi pri glavnih blagajnah železniških direktorji.

Konkurz je razglašen o imovini Ferdinanda Košma, brivskega mojstra v Mariboru

Konkurz je razglašen o imovini Ferdinanda Košma, brivskega mojstra v Mariboru (upravniki mase dr. Josip Leskover, odv. v Mariboru; prvi zbor upnikov 31. t. m. ob 10. prijavi rok do 30. novembra, ugotovljeni narok 5. decembra).

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Ivana Jurca, posestnika in lastnika posredovalnice v Ljubljani (poravnalni upravniki Anton Klavžar, Ljubljana, Aleksandrova 4 poravnalni narok 22. novembra, prijavi rok 18. novembra), nadalje o imovini Vincenca Kvedra, trgovca v Zalcu (porav. upravniki Jernej Stanle, odv. v Celju; poravnalni narok pri okrož. sodišču v Celju 21. novembra, prijavi rok do 15. novembra) in končno o imovini Ojčka Vahčiča, trgovca in posestnika v Vidnu ob Savi št. 31 (poravnalni upravniki dr. Gustav Rožina, odv. v Brezicah; poravnalni narok pri sreskem sodišču v Brezicah 21. novembra, prijavi rok 15. novembra).

Borze

23. oktobra

Na ljubljanski borzi sta se deviz New York in London danes za malenkost okrepili. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi zopet nekoliko višje in sicer 8,50—8,60. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.4850 in v angleških funtih po 243,52. Dočim so se grški boni nudili po 28,50, za španske pezete pa je bilo povpraševanje po 5,70. Italijanske kompenzacijske lire so ponovno nekoliko popustile in je prišlo do prometa le v Zagrebu po 281,25.

Na zagrebškem efektornem tržišču se je vojna škoda ponovno nekoliko popravila in je bil za kaso zabeležen tečaj 352—358 brez zaključka (v Beogradu je bil promet po 355—356). Zaključki pa so bili zabeleženi v 7% investicijskem posojilu po 75 in 75,50 (v Beogradu po 78—79) in v 6% begluških obveznicah po 62 (v Beogradu po 64).

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2971,72—2986,32, Berlin 1756,08—1769,93, Bruselj 736,51—741,57, Curih 1424,23—1431,29, London

Novosadska blagovna borza

Novosadska blagovna borza. Pšenica (78 kg): baška 155—160; baška ladja Tisa ali Begej 160—170; slavonska 160—165; sremska 157,50—162,50; banatska 155—162,50. Oves: baški, sremski in slavonski 135—137,50. Ječmen: baški in sremski, 64 132,50—137,50. Koruza: baška in sremska 101—104 banatska 101—105. Moka: baška in banatska »Og« 237,50—257,50; »2c« 217,50—237,50; »5c« 197,50—217,50; »6c« 180—200; »7c« 160—180; »8c« 115—120. Otrobi: baški, sremski in banatski 87—89. Fižol: baški in sremski beli 265—270.

Budimpeštanska termiska borza

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: za marc 17,65—17,66; koruza: za maj 15,52—15,54.

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6,15 (prejšnji dan 6,18), za dec. 6,05 (6,08).

New York, 22. okt. Tendence stalna

New York, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 10,88 (10,77), za dec. 10,80 (10,78).

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj. Pšenica: za dec. 100,75, za maj 99,875; koruza: za dec. 61, za maj 59,875.

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj. Pšenica: za okt. 89,25, za dec. 89,625, za maj 93,50.

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta. Zaključki: 1 vag. koruze, 2 vag. krompirja. Nudijo se (vse franko nakl. postaja): pšenica baška 79/80 kg po 170—175; banatska 78 kg 170—175; koruza: baška po 110—115; banatska po 105—107,50; oves: elavski po 132,50—137,50; moka: baška in banatska »Og« po 260—270; baška »2c« po 240—250; baška »5c« po 220—235; otrobi: baški po 110—115; krompir: beli štajerski, franko nakladalna postaja po 58—63.

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba. Pšenica (78 kg): baška 155—160; baška ladja Tisa ali Begej 160—170; slavonska 160—165; sremska 157,50—162,50; banatska 155—162,50. Oves: baški, sremski in slavonski 135—137,50. Ječmen: baški in sremski, 64 132,50—137,50. Koruza: baška in sremska 101—104 banatska 101—105. Moka: baška in banatska »Og« 237,50—257,50; »2c« 217,50—237,50; »5c« 197,50—217,50; »6c« 180—200; »7c« 160—180; »8c« 115—120. Otrobi: baški, sremski in banatski 87—89. Fižol: baški in sremski beli 265—270.

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: za marc 17,65—17,66; koruza: za maj 15,52—15,54.

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6,15 (prejšnji dan 6,18), za dec. 6,05 (6,08).

New York, 22. okt. Tendence stalna

New York, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 10,88 (10,77), za dec. 10,80 (10,78).

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj. Pšenica: za dec. 100,75, za maj 99,875; koruza: za dec. 61, za maj 59,875.

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj. Pšenica: za okt. 89,25, za dec. 89,625, za maj 93,50.

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta. Zaključki: 1 vag. koruze, 2 vag. krompirja. Nudijo se (vse franko nakl. postaja): pšenica baška 79/80 kg po 170—175; banatska 78 kg 170—175; koruza: baška po 110—115; banatska po 105—107,50; oves: elavski po 132,50—137,50; moka: baška in banatska »Og« po 260—270; baška »2c« po 240—250; baška »5c« po 220—235; otrobi: baški po 110—115; krompir: beli štajerski, franko nakladalna postaja po 58—63.

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba. Pšenica (78 kg): baška 155—160; baška ladja Tisa ali Begej 160—170; slavonska 160—165; sremska 157,50—162,50; banatska 155—162,50. Oves: baški, sremski in slavonski 135—137,50. Ječmen: baški in sremski, 64 132,50—137,50. Koruza: baška in sremska 101—104 banatska 101—105. Moka: baška in banatska »Og« 237,50—257,50; »2c« 217,50—237,50; »5c« 197,50—217,50; »6c« 180—200; »7c« 160—180; »8c« 115—120. Otrobi: baški, sremski in banatski 87—89. Fižol: baški in sremski beli 265—270.

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: za marc 17,65—17,66; koruza: za maj 15,52—15,54.

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6,15 (prejšnji dan 6,18), za dec. 6,05 (6,08).

New York, 22. okt. Tendence stalna

New York, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 10,88 (10,77), za dec. 10,80 (10,78).

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj. Pšenica: za dec. 100,75, za maj 99,875; koruza: za dec. 61, za maj 59,875.

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj. Pšenica: za okt. 89,25, za dec. 89,625, za maj 93,50.

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta. Zaključki: 1 vag. koruze, 2 vag. krompirja. Nudijo se (vse franko nakl. postaja): pšenica baška 79/80 kg po 170—175; banatska 78 kg 170—175; koruza: baška po 110—115; banatska po 105—107,50; oves: elavski po 132,50—137,50; moka: baška in banatska »Og« po 260—270; baška »2c« po 240—250; baška »5c« po 220—235; otrobi: baški po 110—115; krompir: beli štajerski, franko nakladalna postaja po 58—63.

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba. Pšenica (78 kg): baška 155—160; baška ladja Tisa ali Begej 160—170; slavonska 160—165; sremska 157,50—162,50; banatska 155—162,50. Oves: baški, sremski in slavonski 135—137,50. Ječmen: baški in sremski, 64 132,50—137,50. Koruza: baška in sremska 101—104 banatska 101—105. Moka: baška in banatska »Og« 237,50—257,50; »2c« 217,50—237,50; »5c« 197,50—217,50; »6c« 180—200; »7c« 160—180; »8c« 115—120. Otrobi: baški, sremski in banatski 87—89. Fižol: baški in sremski beli 265—270.

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: za marc 17,65—17,66; koruza: za maj 15,52—15,54.

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6,15 (prejšnji dan 6,18), za dec. 6,05 (6,08).

New York, 22. okt. Tendence stalna

New York, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 10,88 (10,77), za dec. 10,80 (10,78).

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj. Pšenica: za dec. 100,75, za maj 99,875; koruza: za dec. 61, za maj 59,875.

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj. Pšenica: za okt. 89,25, za dec. 89,625, za maj 93,50.

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta. Zaključki: 1 vag. koruze, 2 vag. krompirja. Nudijo se (vse franko nakl. postaja): pšenica baška 79/80 kg po 170—175; banatska 78 kg 170—175; koruza: baška po 110—115; banatska po 105—107,50; oves: elavski po 132,50—137,50; moka: baška in banatska »Og« po 260—270; baška »2c« po 240—250; baška »5c« po 220—235; otrobi: baški po 110—115; krompir: beli štajerski, franko nakladalna postaja po 58—63.

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba. Pšenica (78 kg): baška 155—160; baška ladja Tisa ali Begej 160—170; slavonska 160—165; sremska 157,50—162,50; banatska 155—162,50. Oves: baški, sremski in slavonski 135—137,50. Ječmen: baški in sremski, 64 132,50—137,50. Koruza: baška in sremska 101—104 banatska 101—105. Moka: baška in banatska »Og« 237,50—257,50; »2c« 217,50—237,50; »5c« 197,50—217,50; »6c« 180—200; »7c« 160—180; »8c« 115—120. Otrobi: baški, sremski in banatski 87—89. Fižol: baški in sremski beli 265—270.

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: za marc 17,65—17,66; koruza: za maj 15,52—15,54.

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6,15 (prejšnji dan 6,18), za dec. 6,05 (6,08).

New York, 22. okt. Tendence stalna

New York, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 10,88 (10,77), za dec. 10,80 (10,78).

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj. Pšenica: za dec. 100,75, za maj 99,875; koruza: za dec. 61, za maj 59,875.

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj

Winnipeg, 23. oktobra. Začetni tečaj. Pšenica: za okt. 89,25, za dec. 89,625, za maj 93,50.

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta

Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence čvrsta. Zaključki: 1 vag. koruze, 2 vag. krompirja. Nudijo se (vse franko nakl. postaja): pšenica baška 79/80 kg po 170—175; banatska 78 kg 170—175; koruza: baška po 110—115; banatska po 105—107,50; oves: elavski po 132,50—137,50; moka: baška in banatska »Og« po 260—270; baška »2c« po 240—250; baška »5c« po 220—235; otrobi: baški po 110—115; krompir: beli štajerski, franko nakladalna postaja po 58—63.

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba

Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence slaba. Pšenica (78 kg): baška 155—160; baška ladja Tisa ali Begej 160—170; slavonska 160—165; sremska 157,50—162,50; banatska 155—162,50. Oves: baški, sremski in slavonski 135—137,50. Ječmen: baški in sremski, 64 132,50—137,50. Koruza: baška in sremska 101—104 banatska 101—105. Moka: baška in banatska »Og« 237,50—257,50; »2c« 217,50—237,50; »5c« 197,50—217,50; »6c« 180—200; »7c« 160—180; »8c« 115—120. Otrobi: baški, sremski in banatski 87—89. Fižol: baški in sremski beli 265—270.

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna

Budimpeštanska termiska borza (23. t. m.) Tendence stalna. Pšenica: za marc 17,65—17,66; koruza: za maj 15,52—15,54.

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna

Liverpool, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 6,15 (prejšnji dan 6,18), za dec. 6,05 (6,08).

New York, 22. okt. Tendence stalna

New York, 22. okt. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 10,88 (10,77), za dec. 10,80 (10,78).

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj

Chicago, 23. oktobra. Začeni tečaj. Pšenica: za dec. 100,75, za maj 99,875; koruza: za dec. 61, za maj 59,875.

Winnipeg, 23. oktobra.

Jesenske bolezni

Zračne kopeli pri odprtem oknu - Centralna kurjava, vlaga in zračenje - Dihanje skozi nos - Sistematično utrjevanje telesa

Jesen je tako spremenljiva, da je ne moremo prištevati niti k topli, niti k mrzli letni dobi. Telo se je v poletnem času z gibanjem na soncu in zraku, s kopanjem in čisto pametnejšo prebrano utrnilo. Paziti moramo na to, da si s pametnim življenjem v jeseni to dobro ohranimo kolikor mogoče dolgo.

Ce so jesenski dnevi lepi, tedaj moramo izkoristiti zdravilne činitele poletja, čeprav v zmanjšani meri, dokler gre. Zračne kopeli prakticiramo lahko n. pr. še dolgo pri odprtem oknu. Seveda pa je priporočljivo, da se pri tem dovolj gibljemo. Tako prenesemo brez škode tudi hladnejše temperature. Če pa postane dnevni hladni, tedaj se bomo morali zadovoljiti z ventilacijo ali z odpiranjem oken v sosedni sobi. Za hladno leto dobro priporočajo čisto enakomerno ogrevanje vseh prostorov. Zdravnik bo pa rajši priporočal ugodno toploto le v prostoru, kjer sedimo, v prostoru, kjer se mnogo gibljemo, pa se lahko zadovoljimo z bistveno hladnejšo temperaturo. Tu beseč o centralni kurjavi. Kjer je na razpolago, moramo skrbeti za vlago v zraku in zadostno zračenje.

Drugače nima centralna kurjava pred navadnimi pečmi nobene prednosti. Tisti, ki so nagnjeni h katarjem, naj sprejme ob vetrovnem in prašnem vremenu opuste. Za vse je priporočljivo, da se navadijo dihanja skozi nos. Najčešče trpe ljudje jeseni za infekcijskimi boleznimi, ki najbolj uničujejo rezerve sil, ki smo si jih pridobili poleti. Ta obolenja vodijo lahko do resnih komplikacij v dihalnih organih in včasih do vnetij v srednjem ušesu. Nahod rari zanemarjamo, ker je tako vsakdanja bolezen, da je ne jemljemo resno. Je pa socialna dolžnost vsakogar, ki je tako obolel, da drži vsaj prve dni druge ljudi od sebe, ko je nevarnost okužitve največja. Čim se pojavijo po nahodu višje telesne temperature, moramo v posteljo, drugače pa ob ugodnem vremenu sprehod ne škodi. Domača zdravila proti nahodu (potenje, čaj, aspirin, grgranje i.t.d.) zaostujejo v lažjih primerih, zdravnik pa je vedno priporočljiv. Često se pojavlja vprašanje, da-li je mogoče odpraviti nagnenje k prehladnim boleznim, in v tem pogledu priporočajo odstranitev polipov v nosu in

grlu ter bezgavk. To včasih res pomaga, so pa tudi primeri, da ne zaleže nič. Vesten zdravnik bo tedaj dobro preudaril, ali naj nasvetuje takšne operativne posežke. Prilika za obolenje je jeseni velika, lahko se mu pa izognemo, če svoje telo sistematično utrjujemo in se oblačimo v skladu z letnim časom. Kdor hodi v hladnem jesenskem času okrog v lahki poletni obleki, mora zboliti in se bo prehladil.

Nova zvezda postala dvojna zvezda

Ameriški astronomi so te dni ugotovili, da se je prošula nova zvezda v Herkulu, ki je hipoma zažarela v lanskem letu in potem polagoma spet obledela, razklala na dva kosa. Na nebu imamo tedaj eno dvojno zvezdo več.

Vsi katastrofalni dogodki, ki so se odigrali na tej zvezdi in o katerih smo večkrat poročali, so se odigrali prav za prav v četrtem stoletju po našem štetju. Zvezda je namreč od nas tako oddaljena, da nas dosežejo njeni svetlobni žarki šele po 1600 letih.

Maršal in sluga

Neki ameriški častnik, ki je imel priložnost intervjuvati italijanskega maršala Badoglio, ko se je peljal s poročnikom Conte Biancamano v Vzhodno Afriko, pripoveduje naslednjo zgodbo:

Ko se je Biancamano ustavil v Port Saidu, je prilezel neki Afričan s kovčkom na ladjo, se vrzel pred maršalom na kolena in vzkliknil: »Jaz sem vaš stari tasiški sluga, ki je bil ranjen v službi, ko ste bili guverner Libije. Jaz sem Edezo Guangu in lahko me obesite, če hočete, toda jaz grem z Vami.«

Maršal je Guangu, ki je podčastnik italijanske vojske, res sprejel v svojo službo. Pozneje je častnikarju povedal, da ga je ta docedel zelo razveselil, ker ga smatra za znamenje, da bo Italija zmagała.

Redek denar

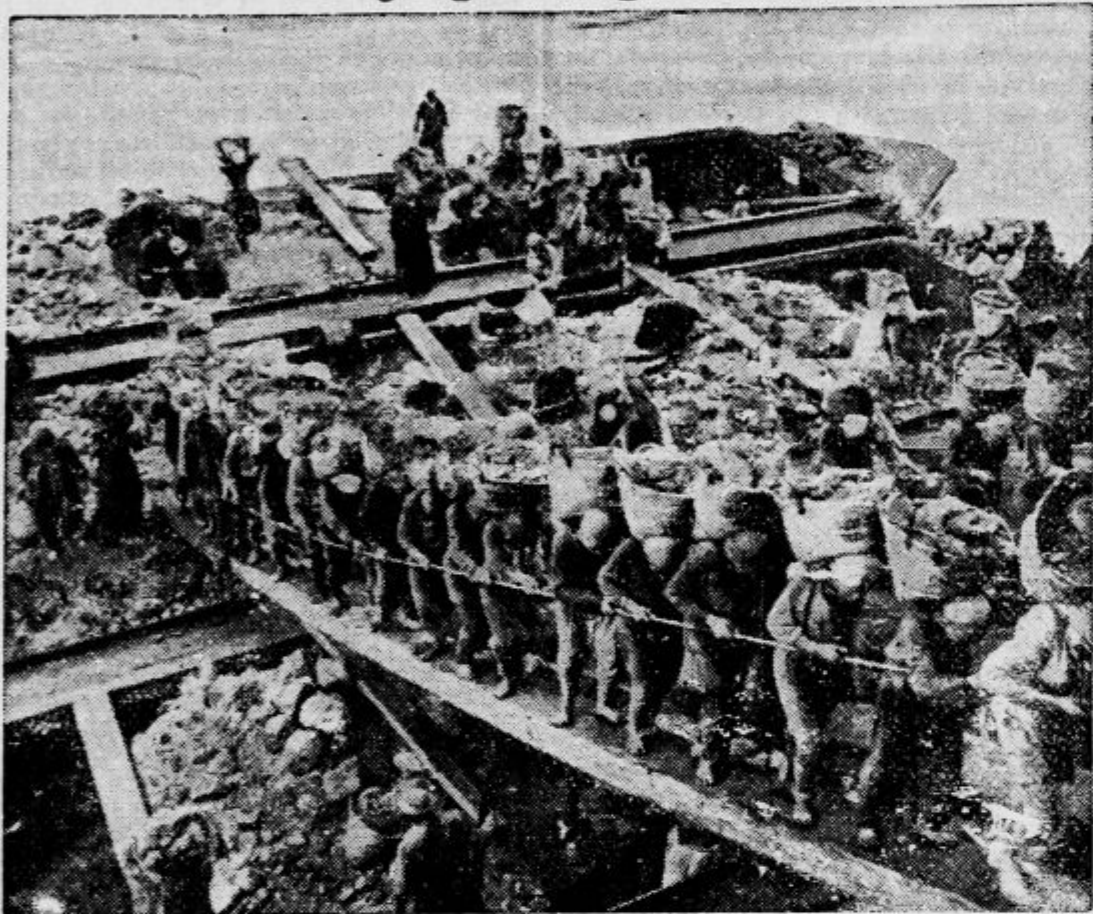
V Isfari v Tadžikistanu so odkrili zbirko 57 najbolj redkih orientalskih kovancev. Zbirko so odposlali v Leningrad, kjer jo uvrstijo v slavno numizmatično zbirko Eremitaže.

Prva obletnica



Edinka italijanskega prestolonaslednika princa Umberto in belgijske princese Marije José, princesa Marija Pija Savojska, je te dni dovršila prvo leto

Izkladanje premoga v Assabu



V eritrejskem pristanišču Assabu izkladajo italijanski delavci premog

Potujoča univerza

Sven Hedin o svoji zadnji ekspediciji - Načrt za novo zvezo Kitajske s kulturnim svetom

V mramorni dvorani berlinskega zooja je predaval te dni pred mnogostevilno odlično publiko in kitajskih učenjakov vseh strok se je sivolasi znanstvenik, ki mu je danes že preko 70 let, a je še neverjetno krepak, odpravil na pot. Ekspedicija je bila opremljena z vsemi modernimi tehničnimi pripomočki, posebne ekspedicije so uporabljale kamele, avtomobile in celo letala, tako da je vse skupaj bilo bolj podobno kakšni potujoči univerzi. Bila pa je ena najtežjih in najnevarnejših ekspedicij, kar jih je podvzel slavni šved, saj je šla skozi dežele, ki so bile razrvane od vojne vihere in državljanskih vojn. Od Pekinga do Loknorja je šla pot skozi dežele, ki so jim vladali med seboj bojujoči se generali. Nekoč je prošuli general Ma rekviriral ista vozila, Hedina in njegove spremljevalce pa so vrgli za več tednov v ječo. Drugič se je Hedin ujetništva in

smrti po roki nekega mongolskega kneza rešil le na ta način, da mu je pokazal pečatni prstan tibetskega taši-lame, na kar so Mongoli padli predenj na kolena.

Znanstveni uspehi te ekspedicije so bili navzlic vsemu ogromni, tako ogromni, da bodo kmali učenjaki z njimi še več let dela in jih bodo stežka zbrali v 45 debelih knjigah. Izdelali so pred vsem natančne karte ozemelj, skozi katera so potovali. Obenem je Sven Hedin po naročilu nan. kinške vlade proučeval traso za velikan, sko avtomobilsko cesto in železniško progo, ki bosta vezadi morda v doglednem času Kitajsko in njene doslej skoraj neznan zapadne pokrajine s kulturnim svetom. Še letos izda sivolasi učenjak tri knjige, v katerih bo na popularen način, ki mu je svojstven, opisal potek svoje zadnje in največje odprave.

Dvajset lisic za en kožuh



Najnovjša kreacija pariške mode je ta kožuh, sešit iz dvanajstih lisicjih kož

Kraj živali kot akrobat



Na ameriški Floridi je neki cirkuski krotilec tako zdresiral leva, da izvaja na nevarno akrobatsko točko z največjo sigurnostjo

Bitka za Dagnarej

Vojaki so pred zavzetjem trdnjave bredli do pasu v blatu, mnogi so tudi plaval v vodi

Dopisnik United Press poroča iz Dagnareje na somalskem bojišču 22. oktobra:

Bil sem priča italijanskega sunka vzdolž reke Vebi Sebeli. Napad se je končal, kakor znano, z zavzetjem trdnjave Dagnarej. Ta trdnjava leži 200 m nad morjem in je zelo važna, ker predstavlja ključ med cestami za karavane v Južni Abesiniji.

Akcija italijanskih afriških domačinskih polkov in regularnih čet se je začela v četrtek ponoči z nenadnim napadom na utrdbo Burdod, ki leži 30 km od Mustahda in 25 km pred trdnjavo Dagnarej.

Po razdejanju zaslihan utrdbi, ki so branile dostop k trdnjavi, so domačinski polki nadaljevali napad na sovražne pozicije v pospešenem tempu. Pod vodstvom majorja Fave so bili vso noč od četrta na petek zaposleni s tem, da so v najtežavnih okoliščinah dosegli vzhodni breg reke Vebi Sebeli. Vojaki so morali tihiti pri tem do pasu v vodi in blatu, mnogi so celo plavali. Ko so prepežali strmi breg reke, so začeli prodirati proti Dagnareji.

Da bi podprla to akcijo, so se oh dveh zjutraj dvignila v zrak letala, po številu deset bombardirjev. Ko so vojaki videli stebre dima in slišali eksplozije v bližini trdnjave, so se pripravili na noskok. Slišal sem razločno, pravi dopisnik, regljanje strojin v bombardirjev. Boj za trdnjavo je bil zelo ogorčen, kajti Abesinci so se hrabro branili. Šele po krvavem boju se je napadalcem posežilo vreti branilce iz njihovih postojank. Abesinci so se umaknili v goščavo, odkoder so s strojnimi streljali na zmagovalce. Borba za posest trdnjave je trajala še pozno v noč, kajti treba je bilo pokrajino očistiti sovražnika. Vendar se je italijanskim domačinskim četam posežilo obkoliti četo Abesincev ter jim celo upleniti eno strojnico, ki so jo zmagovalno odnesli v osvojeno trdnjavo.

Tigré - samostojno kraljestvo?

Vojni poročevalec Karel v. Wiegand poroča iz Addis Abebe, da je abesinski cesar razlastil svojega izvajalskega zeta raso Guško in njegovega sorodnika raso Ragasa, ki sta prešla na Italijansko stran. Ker so Italijani imenovali Guško za guvernerja tigreške province, je sklenil Haile Selassie odgovoriti na to imenovanje s povzdignitvenim provincem Tigre v zavezniško kraljevino Abesinije. Na čelo te kraljevine bo imenovan ras Seyum. Proklamacija, ki odreja novo obliko tigreške province, bo izdana baje na obletnico ustoličenja abesinskega cesarja, letos 2. novembra.

Buster Keaton v prisilnem jopiču

Pariška izdaja »New York Herald« po roča iz Los Angelesa, da so morali v ponedeljek filmskega igralca Buserja Keatona obleči v prisilni jopič. Odpravili so ga v bližnjo v Sawtellu na kalifornijskem ozemlju. Zdravniki, ki so ga preiskali, izjavljajo, da se mož nahaja v izredno razvrzanem živčnem stanju. Nanj so neugodno vplivali influenza, ki jo je Keaton nedavno prebolel, finančne težave in tudi zakonski jarem, ki si ga je nakobil. 5. oktobra je bil Keaton v Hollywoodu ločen. Sodišče ga je obsodilo na 500 dolarjev takojšnje odškodnine ter na plačila večjih zneskov ženi v obrokih. Ze lani je bil Keaton napovedal polom, ker ima samo 12.000 dolarjev premoženja, dolgovi pa 300.000 dolarjev.

Pustolovski polet nad vojnim ozemljem

Te dni je napravilo prvo inozemsko letalo polet nad vojnim ozemljem v Afriki. Priletelo je do Addis Abebe. Letalo je bil ameriški dvokrovnik, ki ga je vodil francoski pilot. Letelo je iz Djibutija, kjer se je vkrcal nanj francoski raziskovalec Henry de Vilmorel, ki je prišel poročati za pariški »Jourc«. Da se ne bi izpostavil nevarnosti obstreljevanja, je Vilmorel letel v višini 4000 m. Prispel je srečno na cilj.

Nič več plenitev

Abesinska vlada je izdala nalog, s katerim se odpravlja dosedanja pravica vojakov, ki so smeli pleniti vse, kar so hoteli in kamor so prišli. Vse rekvirirano blago za vojaštvo ee mora odslej plačevati. Le krma za živali se sme terjati od domačega prebivalstva sestoj.

Ta bitka je bila posebno znamenita zaradi tega, ker se je odigrala med velikanskim nalivom. Ves čas napada je bilo kakor iz škafa, končno so morali napadalcj prav zaradi tega nadaljno prodiranje ustaviti. Italijani računajo, da jim bo, čim se vreme izboljša, mogoče izrabiti zmago pri Dagnareji za sunek proti Gorabehi. Zavzetje te postojanke bi pomenilo odstranitev zadnje velike ovire, ki zapira vojski pot proti Hararju.

Seyum - bodoči kralj?



Abesinski cesar je baje sklenil povzdigniti raso Seyuma zaradi zvestobe v kralja in mu podeliti provinco Tigre, ki bo v bodoče samostojna, toda zavezniška država Abesinije

Hladna jesen že prihaja

Ko boste izbirali oblačila za jesen, vedite, da boste kupili plašče, sukniče, površnike, hubertus plašče, dalje obleke in blago za obleke kakor tudi obleke za šolarje najcenejše pri

DRAGO SCHWAB LJUBLJANA

VSAK DAN ENA

K čl. ministru pravde dr. Meissnerju je prišel mož zaradi posredovanja v svoji osebni zadevi.

»Sedite, prosim, ga je pozval minister ljubezno.

»Oprostite, gospod minister...« je začel obiskovalec.

»Najprej izvolite sestl...«

»Ne, gospod minister, najprej mi dovolite...«

»Prosim Vas, sedite že vendar!«

»Toda, gospod minister, saj prihajam k Vam prav zato, da bi mi ne bilo treba sedeti...«

A NEKDOTA



Glej tu glej, tam je nekdo pravkar zlezel iz lupine! (Politikem)

♥ **Pri nas ne govore fraze temveč dejstva!**

RADENSKA

je NAJJAČJA v celi Jugoslaviji

- 1) po vsebini litija (proti sečni kislini);
- 2) po množini prirodne oglikove kisline (panhormon);
- 3) po množini in raznolikosti zdravilnih sestavin, EDINA v celi Jugoslaviji;
- 4) s težkimi metali (za čiščenje in okrepitev krvi in življenskih sokov v organizmu).

ZATO JE TAKO ZDRAVA IN DOBRA!

Kulturni pregled

Holandske revije o Jugoslaviji

Holandski zemljepisec i publicist W. Valk je u zadnjih letih pisao po raznih nizozemskih revijah toliko članaka o Jugoslaviji, da bi zbrani dali dokaj zajetno knjigo. Prof. Valk je ponovno prepotovao našu zemlju i se do dobra seznanio s njenim razmerama, zato lahko pripoveduje o nji mikavno in sveže, povdarjajoč zlasti njene kulturno-zgodovinske in narodopisne kontraste, ki nedvomno vzbujajo vednost holandskih potovalcev. Nič ne pretiravamo, če zapišemo, da je g. Valk s svojim obsežnim publicističnim delom Holandcem sele odkril Jugoslavijo. Nemara se kdaj uresniči načrt večjega sodelovanja med nami in Holandci, ki sva o njem kramljala s prof. Valkom pred nekaj leti na terasi ljubljanskega nebotičnika.

Da ta amsterdamski prijatelj Jugoslavije vsevidil misli na našo zemljo, pričuejo članki, ki so izšli zadnje mesece v nekaterih holandskih ilustriranih revijah. Tako je stara, že 71 let izhajajoča revija »De Aarde en haar Volken« priobčila v juliskem zvezku članek g. Valka »Over sterren en begraven in Joegoslavië« (O umiranju in pokopanju mrtvih v Jugoslaviji), ki vsebuje pisane narodopisne zanimivosti iz naše države. Pisec pripoveduje holandskim čitateljem o slikovitosti pokopališč v Dalmaciji, o mohamedanskih grobovih v Bosni in s tem v zvezi o tamošnjih pogrebnih običajih; spoznal je tudi umiranje in poslednjo pot šumadijskih kmetov in ne pozabi omeniti, kako pokopamo Slovenci mrtve. Članek je opremljen s sliko pokopališča v Skoplju, bogomilskih grobov in splitskega peristila.

V neki drugi revli, iz katere imam le poseben odtis, je izšel daljši članek g. Valka

»Južna Srbija (Zuid Servie)«. Je to zgoščen zgodovinski in zemljepisni pregled, tu in tam prepleten z osebnimi vtiski. Z očitno simpatijo se pisec zaustavlja pri Ohridu; obširneje opisuje lepoto Ohridskega jezera in okoliške kraje s starodavnimi samostani. Tudi ta članek je primerno ilustriran, med drugim s posnetkom narodnih nož iz okolice Skoplja in s pokrajinsko sliko, ki kaže avtomobilsko cesto iz Prilepa v Gradsko. Revija »Op reis«, tednik za propagando turizma na Holandskem, je objavila v številki z dne 15. septembra članek g. Valka »Hoe men feest viert aan de Joegoslavië« (Kako praznujem prijetje v Joegoslaviji), ki v njem pripoveduje, kako v Dalmaciji slave praznike svojih patronov: sv. Trifuna v Kotoru, 15. avgusta Gospo od Skrpjela in sv. Vlaho v Dubrovniku; potem opisuje hvarsko »moreško« in sinjsko »alko«. Ti starodavni običaji so opisani delno po pisanih osebnih opazovanjih in ilustrirani z vabljivimi slikami iz Dalmacije.

V glasilu holandskih avtomobilistov »Autokampioen« je izšel 28. septembra članek g. Valka »Door Mohammedaans Joego-Slavië«, ki pripoveduje v glavnem o južni Srbiji in njenem mohamedanskem prebivalstvu. Članek je opremljen z osmimi izbranimi ilustracijami.

Ze ob priliki prvega potovanja po Jugoslaviji mi je pripovedoval prizadeveni prof. Valk, da namerava pisati v holandskem jeziku obširnejo monografijo o Jugoslaviji. Njegovi članki so nedvomno dobra priprava za tako knjigo — za avtorja, ki je v njih obdelal mnogo gradiva o naši deželi in za njegove bodoče čitatelje, ki so po tolikem številu člankov v raznih revijah vendarle postali pozorni na deželo, ki je v njihovem jeziku poprijela prej tako neznanu ime »Joegoslavië«.

Nova učna knjiga obnega zemljepisa. V vrsti novih šolskih knjig, ki nam jih je prinesel začetek šolskega leta, se odlikuje »Občni zemljepis za višje razrede srednjih

in strokovnih šol, ki so ga sestavili profesorji dr. Valter Bohinec, Silvo Kranjec in dr. Roman Savnik. Slehern prijatelj zemljepisa bo ob listanju po tepe opremljeni knjigi, ki že s te strani prekaša dosežanje učbenike, opazil nje prednosti: pregledna razvrstitev snovi, grafično vzorna oblika (razprti tisk omogoča naglo orientacijo in podpira učenec pomež), lepe ilustracije, ki pred vsem upoštevajo domače zemljo, našemu učencu najbližjo in najbolj znano. Prav tako so okusno prirjene in skrbno reproducirane številne risbe. Nadaljnja vrtilna tepe učbenika, ki ga bo s pridom vzel v roke tudi izobraženeec izven šole, je dober in čist jezik, združen z jasnimi, preprostim slogom, ki sam vzpodbuja k čitanju. Pravilno je, da so pod črti omenjeni srbskohrvatski strokovni izrazi, v kolikor se razlikujejo od slovenskih. Ocena metode in snovi bodi prepustena strokovni kritiki: mi beležimo to učno knjigo samo kot novo izpolnitev slovenskih šolskih knjig.

Jugoslovenski turističar priobčuje v pravkar izšli dvojni številki (september in oktober) za našo tujsko—prometno politiko pomembna izvajanja Vinka Antičiča »Gradnja domova na Jadranu«. O položaju Bleda priobčuje Vladimir Regally članek »Bled u večitoj borbi za opstanak«, ki že v naslovu opozarja na težkoče največjega jugoslovenskega planinskega letovišča. O časnikiški reklami v turizmu razpravlja živko Vekarić, Vladimir Regally, ki zastopa še s potopisnim kramljanjem o Dubrovniku: »Kraj, ki zanj nima mnogo pravih besed«, Davorin Ravljen pa v članku »Grčija in Egipt eta nam odprla vrata« razglablja bilanco poletnega potovanja Jadranske straže »Kraljico Marijo«. Neumorni propagator našega turizma, VI. Regally je prispeval za ta zvezek še dva članka: »Problemi turizma v drinskem banovini« in »Sa puta u Vrnjačku banju«. Milan Čučalić pa članek »Lep i privlačan je naš sunčani Maribor«. Lavošlav Struna objavlja svoje spomine na Planico, M. J. Milošević pa piše o Nemanjevi Raški in luči svetosavskega leta. Izbrane ilustracije niso samo izpolnitev člankov, marveč tudi kraso revije in učinkovita propaganda za posamezne kraje po vsej naši široki domovini.

Stor Alojzij, Korotan - Lj., Zupančič Boris, Rihar Ivan, oba Lirija.

S.K. Iltija (Smučarska sekcija). Drevi ob 18.30 obvezno trening za vse tekmovalce, ki bivajo v Ljubljani. Garderoba je v zimskem kopalšču. Odsotnost se ne bo opravičila nikomur. Vodstvo sekcije poziva vse člane, da nemudoma potvornjavo zaostalo članarino.

Iz smučko-tehničnega odbora JZSS Smučko-tehnični odbor poziva vse tekmovalce, da se redno udeležujejo olimpijskih treningov, ki se vršijo ob vsakem vremenu.

Izredna glavna skupščina Gorenjskega simskosportnega podsaveza. Po sklepu uprave JZSS se bo v smislu saveznih pravil vršila izredna glavna skupščina podsaveza v nedeljo 27. oktobra ob 10. uri dopoldne pri Pearu na Jesenicah. Dnevni red skupščine je: poročilo o položaju, stališče upravnega odbora podsaveza in morebitne volitve novega upravnega odbora, odnosno sklepanje o razdružitvi podsaveza. Pravico udeležiti se skupščine imajo vsi člani podsaveza, če bodo predložili poverilnico svojih klubov z ugotovitvijo, kdo ima pravico glasovanja. V slučaju, da skupščina ob doleteni tri ne bo sklepna, se vrši pol ure kasneje brez ozira na število navzočih

Sokolstvo

Renata Tyrševa o stanju Sokolstva

Ob neki priložnosti je izrazila a Renata Tyrševa svoje mišljenje o sokolskem delu na Slovaškem. Kakor je znano, se je zanimanje za sokolsko delo razvilo v tej pokrajini bratske republike šele po osvoboditvi. Zato so nastale razne težkoče, ki jih je moralo Sokolstvo v svojih mladih sokolskih društvih najprej premagati, preden je dobilo trdnješe korenine med slovaškim ljudstvom. Kakor smo nedavno poročali, je sedaj dosego število sokolskih pripadnikov na Slovaškem okroglo 40 tisoč v 150 društvih in četah. Za približno leto pripravila ČOS velike izlete članst. iz Češke in Moravske v slovaške predele države, da tudi po vzajemnem spoznavanju okrepi stike Sokolov. Glede na potrebno sodelovanje vsega Sokolstva in vpricho posebnih razmer na Slovaškem, pravi s. Tyrševa:

»Sokolstvo na Slovaškem je mlado in sodim, da se še ni popolnoma živilo v tamkajšnje razmere. Med vznikom Sokolstva na Češkem in Slovaškem je važna razlika, da se je v historičnih deželah razvijalo postopno samo iz sebe, dočim je bilo prišlo na Slovaško že kot dogotovljena tvorba. In zaradi tega gotovje značaja se še ni moglo Sokolstvo, recimo to kar odkrito, popolnoma živjeti v slovaške razmere. Načelnih razlik sicer ni, toda če naj sokolska stvar v svojem širokem demokratičnem pojmovanju zavzame mesto v najširših plasteh ljudstva, morajo krajevni činitelji poiskati in najti pota, po katerih naj bi se sokolska misel lažje in razumljivejše približala čuvtvom in značaju slovaškega ljudstva. Takega približanja, seve brez porušanja temeljnih sokolskih načel, nam je zelo treba. Potrebno ni to brati zaradi razširjenja sokolske misli med slovaški Slovaki, temveč tudi zaradi splošne poglobitve nacionalne zavesti in narodnega sodelovanja, za katero ima Sokolstvo vsekaror daleč segajoč pomen.«

Sokolski izleti v letu 1936 bodo imeli torej zelo globok pomen. Saj ne bodo bratje in sestre imeli priliko, da samo spoznajo lepoto slovaške dežele, temveč bodo lahko tudi videli, kako se mora delati po sokolski v krajih, kjer do še dvema desetletjima sploh ni bilo dovoljeno sokolsko misliti, kaj šele delovati. Izleti pa bodo tudi močan oslon vsem onim bratom in sestram, ki so preorali prvo ledino po slovaški sokolski ajvi.

Drožič iz čl. Sokolstva

V četrtak 10. oktobra se je pričel po vodstvom zveznih vadiiteljev br. Pehašiča in Vikouplia zimski pripraviljalni tečaj tekmovalcev v prosti telovadbi v Tyrševem domu v Pragi. Pristopen je ta tečaj tekmovalcem, vodnikom za lahkootletške panoge ter vadiiteljem. Vežbalo se bo vse lahkootletške panoge v veliki telovadnici ter po možnosti i na prostornem vežbališču, ako bo vreme dopuščalo.

Tudi letos bo izdala ČOS svoja sokolska arca, seve v nekoliko drugačni obliki, kakor dosedanja. Uspeh dosedanje prodaje je bil tolik, da je zadovoljil vse nade. Zato je prejelo novo naročilo troje čeških steklarskih tvrdk, ki so dosedaj bile nezapostevane.

Nov moment v vprašanju ženskega stvarnostnega kroja je najbrž nastopil pri češkoslovaških Sokolcih. Ze nekaj časa sem se bolj in bolj množilo glasovi, naj se sploh ne uvaja nikakega novega slavnostnega kroja, temveč smatrajo mnoge sestre kot najlepše rešenje tega vprašanja uvedbo češkoslovaške narodne noše kot slavnostno oblačilo Sokolice ob slavnostnih prilikah kakor so to dosedaj pravzaprav v ogromni večini storile jugoslovenske Sokolice, saj jih je bilo v narodnih nošah na zletih v Beogradu, Pragi in Sofiji mnogo več, kakor v sokolskih krojih. Podoba je, da pridobiva misel uvedbe narodnih noš vedno več pristašinj med češkoslovaškimi Sokolci.

Sokolski Vjestnik piše: Naši študenti in telovadba. Nedavno so bile v Budim, pešti studentske atletične in telovadne tekme. In ker je pri nas (na Češkem) telovadba takorekoč nacionalni poklic, se teh tekem naši študenti niso udeležili. Seve, bile so počitnice in vodniki naših studentov so tekali po svetu, da bi nato pisali debele knjige o razumni gojitvi telovadbe... Ali so bili naši študenti v Pešti?

LEP NAPREDEK SOKOLSTVA NA SLOVAŠKEM. Znano je, kako veliko nasprotnikov ima sokolska misel baš med Slovaki, kjer jih stavijo nekatere konservativne politične stranke velike ovire na pot in vendar se je lani, ko je protisokol. aka gonja dosegla vrhunec, število sokolskih pripadnikov dvignilo skoraj za 7% ter je doseglo že 40.089 oseb. Prirastek je pri moških večji, 7.1%, pri ženskah samo 6.7%. Zanimati utegne tudi to, da je napredek bil največji ravno v župi Podtatranski, kjer leži Ružomberk, središče protisokolske propagande. Lani je bilo židovska šola za telovadno vzgojo. Po le-

tošnji drugi židovski Makabiadi v Palestini je predlagal predsednik svetovne makabijske zveze, naj bi se v Palestini osnovala visoka šola za telovadno vzgojo za pripravo vadiiteljev za makabijska društva po vsem svetu. Ker obojeji namera, da bi se Makabi polagoma reorganiziral ter podobno uredil, kakor je Sokolstvo, bo tudi omenjena visoka šola osnovala na približno isti osnovi kakor vadiiteljske šole ČOS v Tyrševem domu v Pragi. O načrtih šole, za katero se že sedaj zanimajo palestinska mesta Jeruzalem, Tel Aviv in Haifa, bo odločil osmi kongres makabijskih društev.

RADIO

Izveček iz programov Četrtak, 24. oktobra.

Beograd 12: Klavirske solistične točke na ploščah. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, obvestila. — 13:15: Nekaj besed k večernemu prenosu žalozige »Kralj Edip« iz drame. — 13:25: Operne fantazije na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Ronny jazz igra za ples. — 18:40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 19: Cas, vreme, poročila, sporod. obvestila. — 19:30: Nacionalna ura. — 20: Sophokles: Kralj Edip — tragedija (prenos iz dramskega gledališča). — 21:30: Iz klas kov (reproducirani koncert). — 22: Cas, vreme, poročila, sporod. — 22:15: Koncert radio orkestra.

Beograd 17: Narodne pesmi. — 18:30: Simfonični koncert godbe kraljeve garde. 22:20: Narodne pesmi. — Zagreb 12:10: Plošče. — 13:05: Pesmi in instrumentalni soli. — 20: Prenos iz Beograda. — 23:15: Ples. — Praga 19:45: Zivljenje Johana Strausaa v zvočnih slikah. — 21:30: Mozart od veselic plati. — 22:15: Jazz. — Varšava 20: Laska glasba. — 21: Zvočna igra. — 21:35: Poljske pesmi. — 23:05: Plošče. Dunaj 12: Laska godba. — 17:30: Kitajska in japonska glasba. — 19:20: Operetna ura. — 20:45: Mešan program. — 22:10: Angliške pesmi. — 23:05: Opera »Gluhača na ploščah. — Berlin 19: Orkester. — 20:10: Pri novem vinu. — 21:15: Kabaretni program. — 22:30: Orkester. — München 20:10: Prenos iz Berlina. — 21:15: Pevski koncert. — 23: Komorna glasba. — Stuttgart 19: Zabaven program. — 20:15: Orkestralni koncert. — 22:30: Iz Berlina. — 24: Nočni koncert. — Rim 17:05: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20:50: Respighijeva opera »Potopljeni zvon.«

Petek 25. oktobra

Ljubljana 11: Solska ura: Govor in deklaracija (Albin Rajč). — 12: Balalajke na ploščah. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, obvestila. — 13:15: Tenorji na ploščah. — 14: Vreme, borza. — 18: Ženska ura: O kozmetiki (dr. A. Ferencak). — 18:20: Kmečki orkestri na ploščah. — 18:40: Zivljenje naših tekstilnih delavcev (Franc Pernišek). — 19: Vreme, poročila, sporod. obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 20: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22: Cas, vreme, poročila, sporod. — 22:15: Citraški trio »Vesnac.«

Beograd 16: Plošče. — 16:10: Pesmi. — 18: Ples. — 20: Prenos iz Zagreba. — 21:30: Plošče. — Zagreb 12:10: Komorna glasba. — 13:05: Chopinove skladbe. — 17:15: Godalni kvartet. — 20: Pesmi. — 20:30: Koncert Zagrebškega kvarteta. — 21:30: Operne arije. — 22:15: Narodne pesmi. — Praga 19:10: Češki zbori. — 19:50: Glasbena in literarna stafeta po Moravskem. — 20:50: Češka glasba. — 21:40: Zvočne slike. — 22:15: Plošče. — Varšava 20:10: Iz zvočnih filmov. — 21:15: Laska glasba. — 22:45: Orkester. — Dunaj 12: Laska godba. — 14: Plošče. — 16:15: Donski kozaki pojo na ploščah. — 17:30: Koncert solistov. — 19:30: Orkester. — 20:30: Simfonični koncert. — 22:10: Moški pevski kvartet. — 23:05: Orkester. — Berlin 20:15: Simfonični koncert. — 23: Modern glasba. — München 19: Podoknice. — 20:15: Simfonični koncert. — 21:15: Mešan program. — 23: Prenos iz Stuttgarta. — Stuttgart 19: Laska glasba. — 20:15: Simfonični koncert. — 22:30: Orkester. — 24: Nemške pesmi in plesi. — Rim 17:05: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20:50: Orkester in solisti. — 22:15: Ples.

Pravila za dobro kavo

Izogibaj se za pripravljane kave kovinskih posod in uporabljaj, če le mogoče, vložiljiva sita in filtre iz porcelana ali stekla.

Uporabljaj vedno le drobno zmletu kavo.

Kave nikoli ne pogrevaj.

Količino vode in količino kave vedno dobro izmeri.

Glej pri kuhanju na uro. Kava postane grenka, če stoji predolgo na gošči v loncu ali če v stroju za kuhanje kave predolgo teče sem in tja.

Uporabljaj filtrirni papir ali buknjčave kamne, da preprečiš netopljivim maščo. bame prehod v pijačo in da dobiš popolnoma čisto kavo.

Ko je pijača gotova, jo pred pretlačitvijo pretresi, drugače pride najmočnejša kava najprej in najslabotnejša najpozneje iz posode.

Če uporabljaš kuhalni stroj, ne drži previekoje vročine, da se lahko voda počasi pretoci skozi filter. Pet minut je na ognju popolnoma zadost.

Četrtoletja od smrti Tolstega

V eni zadnjih številki pariških Les Nouvelles Littéraires poroča kritik André Pierre, kako se v domovini Leva Tolstega pripravljajo za proslavo 25 letnice smrti jasnopoljskega genija. Medtem ko je sedanj režim v Rusiji ustavljal propagando filozofskih in moralnih idej starega Tolstega, je njegovo pisateljsko in umetniško delo ohranilo ves svoj prestiž. Posebno skrb posvečajo krajem, ki vzbujajo spomine na Tolstega. Tako so v moskovski »usadbi« Tolstih ohranjeni številni predmeti, ki so v kakršnikoli zvezi s pisateljevim bivanjem v Moskvi. Tam obstoji tudi bogato založen tolstoovski muzej, v katerem velika množica slik in pisemnih dokumentov omogoča pregled posameznih obdobij njegovega dolgega življenja. V prestolnici knjižnici je znameniti bibliograf Tolstega N. Gusjev zbrala rokopijsnega oddečka, v katerem se nahajajo nadaljnji dragoceni rokopijski Tolstega, zlasti njegova pomembnejša korespondenca, ki izide v prvi kompletni izdaji njegovega celotnega dela. Ta izdaja že izhaja in bo obsegala okrog devetdeset debelih zvezkov.

Proslavo letošnje 25 letnice smrti Leva Tolstega pripravlja posebna komisija, čije častni predsednik je Maksim Gorkij, izvršujoči pa akademik Lupol. V tej komisiji so poleg nekaterih pisateljev (Leonov, Fadejev) tudi vsi važnejši proučevalci Tolstega, potomec pa zastopa sin Sergej Levovič, ki sicer biva stalno v Jasni Poljani, nekdanjem gradu grofov Tolstih in sedanjem muzeju Leva Tolstega. Program proslave je nedavno objavila »Literaturnaja Gazeta«: 19. novembra bo obisk Tolstojevega muzeja v Moskvi in lesene hiše Tolstih v Kamovnikih. Naslednjega dne slavnostna seja v palači pisateljskega sindikata s predavanjem akademika Lupola o Tolstem in sedanjih dobi in z govori tistih pisateljev ki so ga osebno poznali. 21. novembra bo prirejen izlet v Jasno Poljano, kjer to otvorjena posebna razstava, ki prikazuje Jasno Poljano v preteklosti in sedanjosti.

Pierre omenja ob koncu svojega informativnega članka nova izdavanja Tolstega. Ze zgoraj navedena izdaja Zbranih spisov izhaja počasi; doslej je izšlo samo 18 zvezkov od 90: po trije na leto. Poleg te dokončne izdaje izidejo letos v posebnih knjigah tile spisi Tolstega: dve izdaji »Ane Karenine«, ljudska v 25.000 izvodih in boljša v 10.000 izvodih, »Vojna in mir« v 15.000 izv., »Kozak« in »Vstajenec« v nakladi po 100.000 izv. i. t. d.

Zapiski

Srbskohrvatski prevod Kalevale. V Helsinkforsu je izšel v cirilici natisnjeni srbskohrvatski prevod finske narodne epeje Kalevala. Prevod je priredil naš tamošnji konzul dr. Ivan S. Šajković.

Srbska književna zadruga napoveduje kot 38. kolo svojih rednih izdaj sledeče knjige: Pesmi Stevana Lukovića in Velimira Rajčica z uvodom Zivka Milčevića; zbirko povesti Milete Jokšića z naslovom »Mirna vrgmenca«. Povesti Stevana Sremca z uvodom esejem Pavla Popovića; povest Todorja Popovića »Glas. Življenjepis se kraljev in arhiepiskopov srbskih v prevodu dr. Lazara Mirkovića in z uvodom dr. Nikole Radovića. Književne studije Jovana Skerlića. 2. knjiga; Molière, »Šola za ženske« in »Mizantrop« v prevodu Radmile Nikolić-Miljanić. Poleg tega izide »Spomenica Slobodana J. Jovanovića«.

»Napredni hrvatski pisec. Društvo Mladih hrvatskih književnika v Zagrebu namerava začeti z izdajanjem posebne knjižnice, ki se bo imenovala »Napredni hrvatski pisec«. Tu bodo izhajali spisi mlajših in starejših hrvatskih pisateljev napredne usmerjenosti. Določenih je 4—5 knjig na leto, ki stanejo v subskripciji 150 Din. Kot prva knjiga izidejo pesmi Nikole Polića »Jučerašnji grad«. Nikola Polić objavlja pesmi že dobrega četrtoletja v revijah in zbornikih, vendar doslej še ni izdal samostojne knjige. Zato to »Jučerašnji grad« književna senzacija. Ladislava Zimbreka »Studije i senzacija. »Bodo tvorile« drugo knjigo. Pisec, prekariz »bodo tvorile« drugo knjigo. Pisec, znan kot urednik revlje »Književni horizont« in ustanovitelj »Društva Mladih hrvatskih književnika«, je zbral v tej knjigi eseje in intervjue o M. Krelžu. A. Csaricu. A. B. Simiću. Fr. Horvatu — Kišu. i. dr. Tretja knjiga prinese izbor nove hrvatske lirike. Prvi dve knjigi izideta že za božič ali novo leto.

S P O R T

Drugi razred in juniorji

V drugem razredu precej izgredev, kot lani ob istem času — Sicer pa popolna ustaljenost — Pri juniorjih vre med vrhom in repom — Tretji razred je za to jesen končal

Šesto kolo v drugem razredu ni minulo brez vseh nevednosti. Narobe, bilo jih je prav hudih, zlasti na tekmi Svoboda-Mars, ki se je igrala samo pol ure. Sodnika so tvorno napadli, da je moral po prvi tretjini odpiskati. Kdo je krivec, bo dognala šele preiskava, vendar je značilno, da prihaja od takih ekscesov vedno je koncem tekmovalca, ko krivci zaradi nastopajočega zimskega odmora niso več prav dosegljivi, ali vsaj občutljivo kaznjivi. To je neroden pojav in bi bilo na vse strani boljše, če bi v bodoče povsem izostal!

V ostalem dogodki niso prinesli nobene spremembe. Na Slovanovo igrišče so se zopet zatekla štiri moštva. V prvi tekmi je Slovan s precejšnjo muko izlil iz Sloge rezultat 2:1 in se ohranil na prvem mestu. V drugi tekmi pa je tekom pol ure prišel Mars v vodstvo 3:0, nekateri pravijo, da precej neregularno, v ostalem pa ne smemo preudicirati v nobeno smer. Tekma se bo kajpak nadaljevala in bomo njen rezultat pozneje zabeležili; sedaj ne bo vpoštevan v tablici.

Tudi na Viču je bilo precej vroče. Sestala sta se sosedja Reka in Jadran in je ostala Reka tesno z 1:0 v prednosti. Pravijo pa, da bi bil neodločen rezultat bolj ustrezen. Sicer pa žoga je okrogla, in tako je Jadran ob obe piki, Reka pa se je že čisto tesno prislomila na Slovana.

Grafika je šla na Rakovnik po obe točki. Ni ji bil lahek pošel, samo 2:1 glasi izkupiček, vendar dovolj, da ostane tesno za prvo dvojico v tablici. Ta se ni glode pozicij poednih klubov prav nič spremenila in bo ostala do prihodnje nedelje taka:

Slovan	6	4	2	0	15:5	10
Reka	6	5	0	1	13:5	10
Grafika	6	4	1	1	11:4	9
Jadran	6	3	0	3	16:8	6
Mars	5	2	0	3	4:12	4
Svoboda	5	1	1	3	5:10	3
Sloga	5	1	0	4	8:15	2
Korotan	5	0	0	5	3:16	0

Poslednje kolo jesenskega tekmovalstva v drugem razredu ima to zasedbo: Jadran-Grafika, Slovan-Reka, Mars-Sloga, Svoboda-Korotan. Trda bo v Trnovem, saj reflektira Grafika še vedno na boljše mesto od tretjega, z izdatno zmago in ob primer-nem remisu med Slovanom in Reko se lahko celo povzdigne na prvo mesto. Med Slovanom in Reko bo pa šlo res za prvo mesto; zmagovalac bo preko zime prvak, poraženi pa utegne pesti na tretje mesto, v kolikor bi Jadran prekrizal račune Grafiki. Ostali dve tekmi bosta važni za razvrstitev v spodnji hiši.

Drožič je odbil svoje sedmo kolo. Poteklo je povsem v redu, mesto pet parov so igrali samo štirje, ker je Slaviji zopet zmanjkalo sapa in je morala, tokrat Korotanu, prepustiti točke brez boja. Rezultati so bili: Hermes-Jadran 1:0, Svoboda-Lirija 2:0, Primorje-Mladika 6:0, Mars-Reka 2:0 in končno Korotan-Slavija 3:0 p. l.

Položaj je ostal isti v vrhu tablice, kjer vodi Mars krepko in čisto, tik za njim pa so črno-beli; na dnu se tudi ni nič spremenilo, Trnovčani so z najboljšim količnikom pred belo-zelenimi. Drugi so vsi spremenili posestno stanje:

Mars	7	7	0	0	27:4	14
Primorje	8	6	1	1	25:4	13
Korotan	7	4	0	3	14:13	8
Reka	7	3	1	3	13:9	7
Hermes	7	2	3	2	6:10	7
Slavija	7	3	0	4	8:13	6
Svoboda	7	2	3	9	9:16	6
Mladika	7	2	1	4	8:13	5
Jadran	6	1	0	5	5:10	2
Lirija	7	1	0	6	4:22	2

Ši klub v tej skupini, šentviški Brod, na drugem in tretjem mestu sta z enakima številoma točk in z enakima količinoma Mladika in Slavija, četrto mesto je pripadlo Mostam, peto Zalogu. Brod je doma tepel Zalog s 5:2, Moste pa s 4:2, v Ljubljani je remiziral s Slavijo 2:2, Mladiki pa je podlegel z 0:1, Mladika je poleg uspeha nad Brodom dosegla še 3:1 nad Zalogom na njegovem igrišču, v Mostah je remizirala 2:2, Slaviji je podlegla z 0:1. Slavija je tedaj zmagnala nad Mladiko, tudi Moste je odpravila s 3:0. Remis 2:2 z Brodom je že omenjen, Zalog pa jo je porazil z 2:0. Moste beležijo samo zmago nad Zalogom 2:0 in že omenjeni remis 2:2 z Mladiko, s Slavijo pa poraz 0:3 in Brodom 2:4. Nasledel je Zalog knjižili tudi samo eno zmago, 2:0 nad Slavijo, ostala srečanja so končala negativno: proti Brodu 2:5, z Mladiko 1:3 in v Mostah 0:2. To je bilo samo za poslednje mesto dovolj. Preko zime želja torej za tretji razred ta tablica:

Brod	4	2	1	1	11:7	5
Mladika	4	2	1	1	6:4	5
Slavija	4	2	1	1	6:4	5
Moste	4	1	1	2	6:9	3
Zalog	4	1	0	3	5:10	2

V tej skupini je sicer pozicija Broda še odprto vprašanje, ker je protest Most proti tekmi z Brodom šele v razpravi. Eventuelna ponovitev tekme bi utegnila položaj bistveno spremeniti.

Borba gre dalje

V nedeljo se nogometno tekmovalje po skupinah zopet nadaljuje. Nedeljski izidi bodo situacijo tudi v naši skupini, v kateri igrata Lirija in Primorje, precej razčistili. Kakor se je izkazalo, so v tej skupini moči dokaj izenačene. Za vsakega obstoji še možnost, da se plasira za nadaljnja tekmovalja. V ostalih skupinah so bili prvaki takorekoč že vnaprej določeni. Točno je bilo znano, da bodo prišli na čelo tabel n. pr. BSK, Jugoslavija, Bask, Concordia in Hajduk.

H. E. Werner:

Mr. Thorsten hoče boj!

Prišli so bili do vrat Glorijine sobe. Izza vrat je bilo razločno slišati razburjene glasove.

Zdaj je govorila Gloria; sodeč po poudarku je obupno nekaj zatrjevala.

Nato je izpregovoril moški glas, a kaj je hotel, ni bilo moči razumeti.

«Če bi le količkaj slišali — je zamrmral Heintze. Previdno je stopil prav do vrat in nastavil uho na ključavnico.

Zdaj je spet govorila ženska — pretrgane, nerazumljive besede, dokler ji ni glas razburjeno vrisnil: «A pravim vam, da mora Thorsten umreti — če ne...»

Moški ji je segel v besedo. Menda jo je opomnil, naj bo previdna zakaj takoj nato se je prelihl hrup njumih glasov v nerazločno mrmaranje.

«Nu — vsaj nekaj —!» je zadovoljno šepnil komisar.

Nato je pokimal Buzzu in svojemu spremljevalcu ter pritisnil na ključko.

«Zaklenjeno — lahko bi si bil mislil.» Porogljivo nasmeh mu je skrivil ustnice. Potrkal je.

«Kdo je?» je glasno in razločno vprašala Gloria.

«Prosim — odprite!»

Nekaj trenutkov je bilo vse tiho. Nato so se začeli koraki in se približali vratom. Ključ je zakrpal. Gloria je stala na pragu in zavzeto gledala komisarja. Niti ko je v ozadju spoznala Buzzu, ji ni izginilo začudenje z obraza. «Kaj želite, gospodje —?» je vprašala, in v glasu ji je zatrepetal prvi nemir.

«Dovolite — komisar Heintze! — V zadevi Mr. Thorstena prihajam k vam — Pri teh besedah je odrinil vrata z nogo, tako da je videl po vsej sobi.

Osupel je stopil korak naprej.

«Gospod Wessentin — vi?»

Thorstenov tajnik je slonel ob nasprotni steni. Njegov obraz je bil negiben. Mirno, kakor da bi bilo Heintzejevo nenadno pojavljanje nekaj samoumevnega, je odvrnil: «Dober večer, gospod komisar! — Ali je vaš obisk namenjen tudi meni?»

Heintze je bil moč, ki se je smel pohvaliti, da je tudi najbolj ne-mogočemu položaju kos. A spriče tega nepričakovane srečanja mu je vendar za nekaj trenutkov zastala sapa. Prepadeno je zmajal z glavo.

Buzz, ki je stal za njim, se je bil izpremenil v solnat steber. Kakor avtomat je vzel pipo iz žepa in si jo vtaknil med zobe.

Nazadnje se je Heintze vendar že iznašel. Počasi je zmajal z glavo. «Vas se prav za prav nisem nadejal. Očividno smo nekoliko prezgodnji! — A nič ne de. Tačas se pogovorimo z Miss Garronovo! — Kaj ne, vi ste Miss Garronova?»

Gloria je pokimala. Slutnja, ki jo je bila izpreletela, se ji je zrcalila na obrazu. Močlje je zastrmel v tla.

«Torej, Miss Garronova, prositi vas moram za pojasnilo — se je komisar z dozdevno vlnudnostjo vnovič oglašil. «Danes okoli polih šestih ste imeli telefonski razgovor z nekim gospodom. — Prosim, Naglo je vzdignila oči in zmajala z glavo: «Nič ne vem o kakem telefonskem razgovoru!»

«Hm, potem morate dovoliti, da priskočim vašemu spomnu na pomoč! — S tistim neznanecem ste govorili o Mr. Thorstenu. Pri tem sta omenjala tako atentat kakor ugrabljenje! In iz razgovora je nedvomno izhajalo, da je bil vaš sobesednik o obeh dogodkih izvrstno poučen! — Zato boste razumeli, da nam je mnogo do njegove osebe! Se enkrat vas torej pozovem da mi poveste njegovo ime!»

Mučen molk je nastal po njegovih odločnih besedah. Nato je Gloria spet zmajala z glavo. «Tega ne morem — je šepnila z usiha-jočim glasom.

«Ali to pomeni, da ne veste njegovega imena?»

Heintze ni dobil odgovora na to vprašanje. Hitro se je spogledal s svojim uradnikom, ki je spoštljivo stal pri vratih.

«Mda — žal mi je — a če je tako, se moram kakopak zagotoviti vaše osebe —!»

«S tem hočete reči, da me aretirate?»

«Če vam je ta izraz ljubi — da! — Prepričan sem, da veste, kdo skriva Mr. Thorstena. In ker nam to skrivate —»

Obmolknil je in skomignil z rameni. Počasi je krenil proti vratom.

«Prosim torej — pojdimo! Spodaj pred hotelom čaka avtomobil —»

Šele zdaj je bilo videti, kakor da bi bila oživila. Naglo je stopila h komisarju in mu položila roko na komolec: «Prosim vas, gospod komisar — nikar me ne aretirajte! — S tem bi povzročili nesrečo, ki je ne bi bilo moči popraviti.»

«Ali je to grožnja?» je vprašal in se pomilovalno nasmehnil.

«Opozorim vas, da si na ta način ne morete pomagati! — Samo če mi poveste neznančovo ime, vam prizanesem z aretacijo! — Če pa ne —»

«Umejte že —! Oh, saj ne morem govoriti —! Ne smem —!»

V brezmejnem razburjenju se je oklenila njegovega komolca. «Umejte že, da je potem Mr. Thorsten izgubljen...» Sredi stavka je umolknila, kakor da bi bila že preveč povedala.

Heintze je skomignil z rameni in se izvil. «Nehajte s to abotno komedijo! — Poslednjič vam pravim: povejte mi ime tistega, ki drži Mr. Thorstena v ujetništvu — če ne —»

«Ne — ne morem —!»

«Torej — kakor sem rekel — žal mi je, posebno zaradi Mr. Thorstena, ali —» Razločno je mahnil z roko proti vratom.

«Samo trenutek —!» se je začel od okna Wessentinov glas, čudno brezstrasten in miren, toda v živem nasprotnju z razburjenjem, ki mu je drgetalo v sleherni mišici obraza. «Trenutek —!»

«Prosim —!» Komisar Heintze se je okrenil proti njemu.

«Rekli ste, da bi se odrekli aretacije gospodične Garronove, če bi vam povedala ime tistega, ki je z njo govoril...»

«Saj slišite, da ga noče povedati!»

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolnil in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znakmah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilje
navijačke in prešvalke, šicem za stalno delo. K. Sosa, Mestni trg. 23574-1

Brivski pomočnik
z večletno prakso, samostojen delavec, provrsten bubi-stučen, s finim nastopom, star 35 let, išče službo. Cenj ponudbe na Anton Hadelja, Grobovni 71, Sv. Jurij ob Ščavnici. 23360-2

Železno blagajno
kupimo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blagajna«. 23615-7

Domino
kavarniško, z velikimi kamni, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jaro«. 23393-7

Radio
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zvočno aparaturu
za radio, elektrogramofon in mikrofon, na izmenični tok 230 voltov, ugodno prodam. Uporabna za družinske restavracije, kopilisti. Poizvedbe: Parček, Nomenj, Bob, Bistrica. 23603-9

Stanovanja
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje
dveh sob s pritlikinami, čisto, na predgraju, v bližini mesta, najraje na Mirju ali proti Rožniku, išče za november mirna stranka. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna najemina«. 23617-21a

Izjava
Podpisani dajem na m. n. p. da sem se zakonsko ločil od svoje žene Angole, ki me je že drugič 30. t. m. samovoljno zapustila. Prosim, da nikdo imenovani ničesar ne daje na moje ime ali na moj račun ali posesti, ker ne bom priznal nikakega dolga, ki bi ga ona napravila. — Vojni referent v Gorjanih gradu, pešadijski narednik-vojak Vičeničevič M. Milutin. 23605-31

Pletilje pozor!
Dobro izveštane dobe službo pri M. Vrtnicu, Bied. 23201-1

Varuhinjo
k 5 letnemu otroku, z znanjem nemščine in šivanja, šicem za Ljubljano. Ponudbe pod »Varuhinja« na ogl. odd. Jutra. 23618-4

Natakarica
pridna in poštena, želi prenesti službo s 1. novembrom, najraje v Ljubljani. Pismene ponudbe pod šifro »Natakarica« na ogl. odd. Jutra. 23619-2

Brivski pomočnik
provrsten v moški stroki in bubi-stučen, s finim nastopom, išče službo. Bergmann, Franjo, Keravnova 13, Celje. 23632-2

Pouk
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Italijansko in nemščino
poučaje diplom. učitelja, Gradisce 4/III. Stacul. 23633-4

Radioaparati
vodilne znamke, skoraj nov, na izmenični tok, 6 cevali, ugodno prodam proti takojšnji gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Radio 5«. 23387-9

Stanovanje
štiri do petosobno, šicem za februar ali pozneje, v centru mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Februar«. 23370-31a

Razno
NAJCENEJŠI VRT je vrt s perenami! Največja izbira peren in drugih rastlin za kamnite sklade. Konifere in pritlikave konifere, okrasno grmičevje in ovjalkje.

«Peren vrt»
VRTNI ARHITEKT P. UNGAR, Zagreb - Vlaška 85. Ureditelj vrtov — načrti. — Zahtevajte ilustrirani cenik!

Skladiščnika
dobro izveštane, išče tovarna usnja. Oženjen, imajo prednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »št. 1«. 23621-1

Polirja
starejšega, s prakso, sprejememo v službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Polir«. 23632-4

Perfektna kuharica
govori nemško in slovensko, opravi vsako delo, želi pri nemški družini službo za 1. november. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena 93«. 23634-2

Prodaj
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Oblačila
Hubertus
neprevrsten, moški in ženski 250.— Din, otroški s kapuco 145.— Din, trench-coat, impregniran, samo 420.— Din, pumparce od 10.— Din. naprej, dobite pri PRESKERJU, Sv. Petra cesta 14. 31a

V najem
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parna pekarna
se odda v najem za 6 let sredi Jesenic na drabi dno 28. oktobra 1935 ob 10. uri. Pojasnila v pisarni dr. Stanovnika na Jesenicah. 23632-37

Dijakne sobe
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Profesor
sprejme srednješolca v popolno oskrbo. Cena nizka. Pomoč pri učenju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23637-22

Soba odda
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 opremljeni sobi
lepi, s skuporabo kopalnice, oddam tik univerze, najraje boljšima zakoncema. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23636-23

Hišnika
zanesljivega, šicem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mala družina«. 23633-4

Krojaškega pomočnika
sprejemam takoj. Tomšič, Not. Gorice, p. Brezovica. 23630-1

Peč
skoraj novo, zelo topla, za dva ali premož, prodam za 300 Din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23630-6

Moško sukno
kratko, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23637-6

Pridelki
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kislo zelje
repa novo, provrsteno in cele glave za sarme v sodčkih dobavljiva po brezkonkurenčni ceni Gustav Erklavec Ljubljana, Kodeljevo 10, telefon 25-91. 240-33

Gostilno
s zadnjim decembrom, odda v najem Medica, Tržaška 4. 23608-17

Kapital
Hranilne knjižice
grodite ali kupite najbolje

potom moje ptarne. So- lidno poslovanje. Prilozite znamke.

Rudolf Zore,
Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-10. 208-16

2 opremljeni sobi
lepi, s skuporabo kopalnice, oddam tik univerze, najraje boljšima zakoncema. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23636-23

Opremljeno sobo
lepo, zračno, v centru, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 23632-23

Vloge velebank
kupujemo ali prodajamo najugodnejše. - Naročila z dežele izvršujemo takoj. - Depozitna banka d. d. Zagreb, Tomašičeva ulica 10, telefon 3679.

Službe išče
Vsak. beseda 50 par; davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Fina šivilja
za vse gre takoj na dom po zelo nizki ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »šivilja«. 23614-2

Kupim
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Leico kupim
Ponudbe, ceno in model: Jug. fotograf. Kranj. 23610-7

Kostanj
jedilni lep in zdrav, nudi najcenejši Artur Nachbar, Radeče pri Zid. mostu. 23312-36

Med
provrsten, domači, dobite najceneje pri Mici Zupan, Pogacarjev trg. 23636-38

Družabnike
svega do tri, s skupno glavnicno Din 9000, takoj prizvame absolutno sigurno, silno rentabilno podjetje, ki obrestuje vlozeno glavnicno po 60%. Ponudba (s znamko za odgovor) na indeks-Kovalev v Ljubljani. 23637-16

Sobe išče
Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prazno sobo
v pritličju, s posebnim vhodom, v sredini mesta, Cila. Ponudbe z navdno ceno pod »Pritličje« na ogl. odd. Jutra. 23636-23a

Avtomatične
Juhlada
hladilne naprave izdeluje G.F. Schneiter Juhlada, Ljubljana Franciškanska ulica št. 4. (Tovarna Škotja Loke)

G. Th. Rotman:

Življenje Jakca Takca



Med tem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval. Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne. A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

Medtem je Jakec zgoraj v strešnem žlebu še nekam dobro napredoval.

Pravkar je hotel izginiti za vogal, ko je oče pomolil glavo skozi lino in mu ukazal, naj se pri tej priči vrne.

A Jakca, ki je bil od strahu ves blede, seveda ni mikalo, da bi ga ubogal.

ZAHVALA
Najiskrenejše se zahvaljujemo za številne sožalne izjave, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi izgubi soproga, očeta, starega očeta, brata, tasta, strica in svaka, gospoda

KAREL PESTEVŠEKA
nadučitelja v pokolu.

Predvsem se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, zdravniku g. dr. Mariniču za njegovo požrtvovalnost, šolskim upraviteljima g. Hrenu in g. Mejovškemu za poslovilna govora, pevčema za pretresljivi žalostinki, slivniškemu župniku g. Mihaliču za blag spomin na pokojnika, zastopnikom krajevskega šolskega odbora, izobraževalnega društva in Posojilnice v Slivnici, upravniku policije g. Keršovani in zastopnikom uprave policije v Ljubljani za častno sprejstvo.

Zahvaljujemo se tudi njegovim stanovskim tovarišem, darovalcem krasnih vencev in šopkov, ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tolikem številu spremlili pokojnika k večnemu počitku.

Vsem Bog plačaj!

ZALUJOČE ROBBINE.



PRINAŠAMO VELIKO IZBIRO BLAGA ZA DAMSKE PLAŠČE IN OBLEKE, RADI OGROMNE ZALOGE JEMLJEMO V RAČUN TUDI KNJIZICE MESTNE HRANILNICE IN LJUDSKE POSOJILNICE.

A. & E. SKABERNE
Ljubljana

OD 1755.—1935. LETA
Skoro 200 let stara izkušnja, združena z najnovjšimi odkritji v znanosti, je ustvarila novo belo peneco še pasto za zobe, v modro-belih prostagastih tubah. Je izrednega okusa in napravi zobe že po kratkem času snežno bele.

Poskusite tudi Vi še danes!
Tuba po Din 8.—
Tuba po Din 12.—

BOTOT
KAROLINER
SANTONINI
SANTONINI
SANTONINI